Vrijdag, 29 Augustus 1941 — DAGBLAD — 58ste Jaargang, No. 3387

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Koninginne-Verjaardag

In ieder mens, in ieder recht-geaard ...rts, leeft de patriot.

Vaderlandsliefde is den mens van nature eigen.

Zodra is het vaderland niet in gevaar, of die taal laait op, slaat uit in vlammende taal en vlammende daden, geeft kracht tot heldendaden en heldenoffers, waartoe zich anders de mens nauwelijks in staat zou achten. De liefde tot het vaderland gaat noodzakelijk gepaard met de liefde en hoogachting voor de Persoon, die als souverein Vorstin, bij de gratie Gods, het volk regeert, en in welker souvereine handen de welvaart en de bloei, geheel het nationale leven, van dat volk zijn toevertrouwd.

En daarom laait telkenjare opnieuw op Koninginne-verjaardag de liefde voor Hare Majesteit en het Koninklijk Huis op, en is Haar verjaardag een nationale feestdag als geen andere, een dag gekenmerkt door hooguitslaand feestbetoon, maar ook — en dit dient men niet te vergeten, want zo openbaart zich op het schoonst de dankbaarheid van het christelijk hart —, door een vurig gebed tot den Allerhoogste, dat Hij het kostbaar leven onzer beminde Koningin moge sparen tot vreugde van het Koninklijk Huis en tot heil van het land, dat — zo God wil — nog onder het bestuur van Koningin Wilhelmina in zijn eenheid en onafhankelijkheid moge worden hersteld.

Het zijn vele jaren, dat Hare Majesteit Koningin Wilhelmina de scepter zwaait over het Rijk der Nederlanden verspreid over drie werelddelen.

Vele jaren van voorspoed en vrede, maar gestadige en onvermoeide arbeid aan de opbouw van onze nationale grootheid op elk gebied, van rusteloos streven om de eervolle plaats, die Nederland inneemt in de rij der volken, te handhaven, te versterken en te verzekeren. Het komt ons eenvoudigweg banaal voor om ter gelegenheid van Harer Majesteits verjaardag, die blijkens de in de pers verschenen mededelingen met een werelddemonstratie gevierd zal worden, te gewagen van de tijdelijke verplaatsing van Harer Majesteits regering naar Londen.

Koningin Wilhelmina heeft recht op ons aller liefde en verering. Want die verering van een vorst of vorstin komt niet vanzelf, ze moet worden verworven door de wijze, waarop wordt geregeerd, door de manier, waarop belangstelling wordt getoond in het wel en wee van land en volk, in het reageren op wat een volk beroert en het land doorleeft.

En die belangstelling is er geweest van het ogenblik af, dat Koningin Wilhelmina het Bestuur over Europees Nederland en de overzeese gebiedsdelen heeft aanvaard, een belangstelling, die zich toonde in het zich geheel en al geven aan het welzijn van Haar Volk, in een innig medeleven met Haar Volk, in al zijn lief en leed.

God zegene en spare onze geëerbiedigde Koningin, in lengte van dagen tot zegen van Haar Koninklijk Huis, tot heil van ons Volk.

„Domine, salvam fac Reginam Nostram!"

„Katholieken, men kan er van verzekerd zijn, dat daar de ware vaderlandsliefde diep in zit."

Min. Welter ter Curaçaose Persconferentie d.d. 7 Juni jl.

Commissie-Wallace gaat U. S. A.-Leger reorganiseren.

Acht punten vredesovereenkomst in Iran.

DE ANTI-NAZIES IN FRANKRIJK.

De autoriteiten van het door de Duitsers bezette Frankrijk haalden een aantal leden binnen van het anti-bolsjewistische legioen in een dringende poging om vast te stellen of er anderen waren behalve de moordenaar Paul Colette, die zogenaamd zich hadden opgegeven om tegen de Russen te vechten, doch feitelijk een gelegenheid zochten om de leiders van de Franse samenwerking met Duitsland aan te vallen. Een niet genoemd aantal legionnaires werd in verzekerde bewaring gesteld samen met ongeveer 300 personen, waarvan gevreesd wordt, dat zij vijanden zijn van het regiem. De wijdverspreide arrestaties hebben het doel te voorkomen, dat de algemene ongeregeldheden worden uitgebreid.

De guillotine was bezig in Parijs, waar de hoofden van drie veroordeelde communisten van het blok rolden. Zij werden berecht en veroordeeld bij geheime zittingen van de speciale anti-communistische rechtbank en de bekendmaking duidde aan, dat zij verantwoordelijk werden geacht voor het doden van een Duitsen officier.

Colette, die gisteren op Laval schoot, deelde mede aan den verhorenden magistraat, dat hij een volgeling is van De Gaulle en blij is, dat de schoten Laval en Déat, beide leidende samenwerkers met Duitsland, hebben geraakt. Toen hem gevraagd werd waarom hij niet schoot op de hoge Duitse officieren, die toen aanwezig waren, antwoordde hij: „Waarom wilt u dat ik op de Duitse officieren schiet? Ik heb geen reden om dat te doen, omdat zij in Frankrijk zijn om hun plicht te doen."

Gezaghebbende personen verklaarden, dat Colette, die 29 jaar oud is, tot de daad gedreven werd door communistische elementen en omdat hij aanhanger is van De Gaulle. Hij deelde mede aan Franse verslaggevers, dat hij geen biezonderen persoon op het oog had, toen hij naar de barakken te Versailles ging met de bedoeling een leider van de samenwerkingspartij neer te schieten.

Hij vernam later, dat Laval tegenwoordig zou zijn en besloot hem tot het slachtoffer te maken. De toestand van Laval en Déat, **die beiden ernstig gewond zijn,** werd in de namiddag tamelijk goed genoemd.

Laval heeft een beter kans om te genezen. Na enkele minuten met hem gesproken te hebben, zeide de vroegere kabinetsminister Pierre Cathala: „De beste hoop kan worden gegeven voor de toekomst." Déat heeft een operatie in de ingewanden ondergaan en de dokter weigerde een oordeel uit te spreken over de toekomst.

Kogelexperts deelden mede, dat beide politici weinig kans zouden hebben gehad om te overleven, indien Colette niet zulk een kleine revolver had gebruikt. De aanval op Laval, de knallen van Colette's pistool en de kreet van het slachtoffer, werden gehoord door luisteraars van de Parijse radio, die gisteren om 13 uur de radio volgden.

De omroeper beschreef de scène in de barakken te Versailles, toen 5 schoten zijn verhaal verstoorden. „Ik ben getroffen", kon men Laval horen uitleggen terwijl hij werd weggeleid (Versailles, (AP) 28.8).

DRIE COMMUNISTEN GEËXECUTEERD.

De hoofden van drie communisten, die door de speciale rechtbank werden veroordeeld, rolden bij het aanbreken van de dag op de guillotine op het gevangenisplein van Parijs (Vichy, (AP) 28.8).

ANTI-COMMUNISTISCHE GERECHTSHOVEN IN FRANKRIJK BEGINNEN TE VONNISSEN.

De speciale Parijse anti-communistische rechtbank sprak heden het eerste doodvonnis uit in een geheime zitting met de veroordeling van Abraham Trzbucki, die zal moeten sterven voor een vuurpeloton. Drie anderen werden veroordeeld tot gevangenisstraffen van 7 tot 15 jaar. De actie van de rechtbank kwam, toen Fernand de Brinon, Vichy's vertegenwoordiger in Parijs, bekend maakte, dat in totaal 3250 personen, die van communisme beschuldigd worden, in de streek van Parijs werden gearresteerd sedert Juli 1940 (Parijs, (AP) 28.8).

NIEUWE ARRESTATIES IN PARIJS.

De politie in de door de Duitsers bezette zone begon met de aanhouding van leden van het anti-communistische legioen, die zich hebben opgegeven voor dienst in Rusland, in een poging om vast te stellen of Paul Colett, die gisteren Pierre Laval schoot, nog medeplichtigen had onder de gelederen van het legioen.

Tegen de namiddag plaatste de politie meer dan 300 personen onder beschermende bewaking. Sommige van deze personen waren leden van het pas gemobiliseerde anti-bolsjewistische legioen (Versailles, (AP) 28.8).

EEN JAPANSE BOODSCHAP AAN PRESIDENT ROOSEVELT.

Een persoonlijke boodschap van den Japansen Premier werd aan President Roosevelt overhandigd door den Japansen Ambassadeur Admiraal Nomura. Nomura kwam naar het Witte Huis na verschillende dagen van spanning, welke voortspruit uit het conflict van de Japanse en Noordamerikaanse politieken in de Stille Oceaan. Nomura confereerde op het Witte Huis met den President en Cordell Hull. Nomura weigerde uit te weiden in zijn antwoord aan de verslaggevers over hetgeen de boodschap van Minister Konoye bevatte.

Voor hij echter ging confereren, werd echter gemeld, dat Nomura met Roosevelt de gespannen relaties van de Verenigde Staten met Japan zou bespreken. Hierbij behoort het Japanse protest bij Rusland en de Verenigde Staten tegen de verschepingen van voorraden naar Vladivostok. Toen hem in het biezonder werd gevraagd of de boodschap de verschepingen naar Rusland betrof, antwoordde Nomura, dat hij dit niet dacht (Washington, (AP) 28.8).

JAPANS PRESTIGE OP HET SPEL.

Het belangrijke nieuwsblad „Nichi-nichi" suggereerde de mogelijkheid, dat Japan zijn gehele prestige in het Verre Oosten op het spel zal zetten in verband met de quaestie der Noordamerikaanse tankschepen, die gasoline en olie brengen naar Ruslands haven Vladivostok. Het blad zeide: „Het is niet slechts het probleem van olieverschepingen. Het is een ontzaggelijk probleem, dat betekent het slagen of mislukken van onze internationale diplomatie."

Tegelijkertijd schreef de „Japan Times & Advertiser", dat wordt gecontroleerd door het Departement van Buitenlandse Zaken, dat de militaire missie van de Verenigde Staten, die naar China wordt gezonden, feitelijk een deelneming van de Verenigde Staten aan de oorlog tegen Japan betekent. Het blad voorspelde, dat Japan met moed en zonder aarzelen de beslissingen zal doorzetten, nu de aandacht van de gehele bevolking gericht is op de Noordamerikaanse schepen naar Vladivostok (Tokio, (AP) 28.8).

NAZIES OP 32 MIJL VAN LENINGRAD.

Een Duitse zegsman verklaarde, dat de Duitse troepen zijn opgerukt tot binnen een afstand van 32 mijl van Leningrad, terwijl de Duitse en Finse strijdkrachten de omsingeling om die grote Russische stad in het Westen, Zuid-Westen en Noorden toehalen. Zijn verklaring is een van de Duitse verhalen van successen van de Zwarte Zee tot de Poolcirkel. Het DNB deelde mede, dat artillerievuur massa's Russische infanterie terugsloeg, die poogden terug over te steken naar de Westelijke oever van de Dnjepr.

Duitse en Hongaarse troepen ontwrongen intussen een houvast aan de Oostelijke oever bij Zaporhoze, verzekerden militaire commentators. Het DNB berichtte, dat Russische tegenaanvallen in de centrale sector werden afgeslagen en dat de Russen werden achtervolgd en gevangen in de Gomelsector en rond Veliki Luki tussen Smolensk en het Ilmenmeer. Bronnen, die nauw verbonden zijn met Wilhelmstrasse, zeiden, dat het grootste deel van Noord-Estland reeds in Duitse handen is en dat zij verwachten, dat Tallinn en de Russische vlootbasis Paldiski spoedig zullen vallen. De haven van Tallinn is reeds onder Duits artillerievuur en de stad is afgesneden.

Een Duitse zegsman zeide, dat de Finnen hard opdringen naar Leningrad uit het Noorden, terwijl het Hoofdcommando beweerde, dat de Finnen in samenwerking met de Duitse strijdkrachten twee Russische gemechaniseerde divisies vernielden ten Oosten van Salla in de Noordelijke zone nabij de Leningrad-Murmansk spoorweg.

Bij de Dnjepr.

Militaire berichten deelden mede dat hevige luchtbombardementen ten Oosten van de Dnjepr gericht zijn op de Russische verbindingswegen, blijkbaar in voorbereiding om het houvast, dat men reeds bij Zaporozhe zou hebben behaald, uit te breiden. 5 Russische treinen werden beschadigd en Slavyansk, 140 mijl verder naar het Oosten, deelde het DNB mede.

Men schreef het toe aan Duitse genietroepen, dat zij de Russen hadden verrast en verdreven op een eiland midden in de stroom bij gevechten van man tegen man. Terwijl de Duitsers zich concentreren om naar het Oosten op te dringen, probeerde de Russische infanterie over de beneden-stroom te trekken, doch de Russische schuiten werden stukgeslagen en de rubberbootjes naar de bodem gezonden door de Duitse artillerie aan de Westelijke kust, vervolgde het DNB.

Het agentschap verklaarde, dat er buitengewoon hevige verliezen zijn onder de compagnieën van de infanterie, die werden aangevoerd om de oversteek te doen. De tegenaanvallen in de centrale sector werden beschreven als pogingen om plaatselijke verlichtingsaanvallen uit te voeren. Niettegenstaande de steun van de artillerie en tanks, moesten deze pogingen zwichten, meldde net DNB, waaraan werd toegevoegd: Drie eskaders cavalerie van het Rode leger werden vernietigd, toen zij ingaloppeerden op de Duitse infanterie in een grandioze charge, die echter reeds uit de mode is (Berlijn, (AP) 28.8).

DE GROTE STUWDAM IS WEL OPGEBLAZEN.

Officieel wordt bekend gemaakt, dat de Russische strijdkrachten de grote stuwdam in de Dnjepr-rivier en industriële trots van de Sovjet-revolutie, toch wel hebben opgeblazen.

„Wij hebben de dam opgeblazen", zei de officiële zegsman Solomon A. Lozovsky, „teneinde dit eerste kind van de 5-jarenplannen van de Sovjet niet in handen te doen vallen van de Hitlerbandieten".

De Dnjepr-dam is gelegen even ten Zuiden van Dnjepropetrovsk aan de beneden-stroom van de rivier, waar de Duitsers zich thans hebben ingegraven. Het was een van de eerste grote bouwwerken van de Sovjet-Unie. De dam voorzag in de hydro-electrische stroom voor een groot deel der industrie in de Oekraïne (Moskou, (AP) 28.8).

GEVECHTEN IN IRAN GESTAAKT.

De Britse radio, die werd gehoord door de National Broadcasting Company, deelde mede, dat alle gevechten in Iran zijn gestaakt. Hieraan werd toegevoegd, dat de Brits-Russische invasie is veranderd in een vreedzame bezetting (New York, (AP) 28.8).

DE BRITSE COMMANDANT IN IRAN.

Luitenant Generaal Edward Pellew Quinan, die in het Brits-Indische leger is geweest sedert 1905, leidt de Imperiale troepen in Iran, werd bekend gemaakt (Londen, (AP) 28.8).

DUISBURG AANGEVALLEN.

Officieel wordt medegedeeld, dat de Britten objecten in het Rurgebied hebben aangevallen. Duisburg was het voornaamste object (Londen, (AP) 29.8)

Het nieuws van vandaag.

De strijd in Iran is nu tot een stilstand gekomen. Groot Britannië, de Sovjet-Unie en Iran hebben een vredesovereenkomst aangegaan van 8 punten. In hoofdzaak komt het verdrag erop neer, dat Britten en Russen alle strategische punten van Iran bezetten, doch de integriteit van Iran waarborgen. Iran gaat medewerken met de overwinnaars vooral inzake de transportfaciliteiten, terwijl de Duitsers in Iran aan Britten en Russen zullen worden uitgeleverd. De volledige text van het 8 punten program staat op blz. 3.

In Rusland zelf hebben de Duitsers enkele avances weten te boeken. Tallin hebben ze bezet en ze zouden — alles volgens Berlijn — op 32 mijl van Leningrad zitten.

Ook de Finnen dringen steeds meer op. Dnjepropetrovsk is door de Russen verlaten, maar Köningsberg in Oost Pruisen werd heftig door de Russen gebombardeerd. Alles omtrent de Duits-Russische oorlog staat vandaag op blz. 3.

In Frankrijk gaan de anti-communistische gerechtshoven doodvonnissen vellen (blz. 1). Biezonderheden over de aanslag op Laval & Déat staan op blz. 1. Laval werd op 1/10 duim onder zijn hart getroffen, bracht er toch nog het leven af.

De 21 Amerikaanse republieken zijn overeengekomen om de Duitse en Italiaanse schepen, die schuilplaats in een haven van het Westelijk halfrond hebben gezocht, te gaan gebruiken voor eigen diensten. Gelijk hebben ze.

Roosevelt heeft een commissie van zeven o.l.v. Wallace aangewezen voor de administratieve reorganisatie van de defense (blz. 3).

Hitler vroeg (!) Turkije's medewerking, wil Turkse territoriale wateren in de Zwarte Zee gaan gebruiken. „Meer niet", zegt het bericht (blz. 3).

In Curaçao werden 10 personen onderscheiden ter gelegenheid van Harer Majesteits verjaardag. Namen en biezonderheden staan op blz. 2. Daar staat ook het programma van de feestelijkheden en herdenkingen van morgen en overmorgen.

Op blz. 6 staat een document waarin de wenken gepubliceerd worden, welke de Duitse troepen in de bezette landen hebben op te volgen. Interessant is dit ook, wanneer men daarin nagaat welke richtlijnen zijn uitgestippeld voor de Duitsers in ons eigen land.

Op blz. 4 schrijven de statenleden Dr. Da Costa Gomez en Jean de Cuba en de gebroeders Curiel over de imperiale Raad.

Eerbied en Liefde voor Vorstin en Vaderland

door Dr. Jos. Creyghton S.J.

Laat ons eens de blik mogen richten naar het eigen, innerlijke leven van Land en Volk. Anderen mogen nu denken en schrijven over mogelijkheden en grenzen van een boven de staten uitgaand gemeenschapsleven; over de levensvoorwaarden van minderheden in een en hetzelfde staatsverband: ons past het te verwijlen bij de liefde van ons eigen volk voor Vorstin en Vaderland. Een schoon geheel wordt slechts gebouwd uit gave delen! En het feit, dat de vaderlandsliefde overdreven, of beter misvormd kan worden, mag ons niet doen vergeten, dat **de vaderlandsliefde een deugd is.**

Critiek.....

Maar ook aan critiek op onze nationale explosies ontbreekt het niet. Actie roept reactie op. En onder de jubelende menigte zijn er altijd hoofdschuddende mensen. Zij schamen zich. En, ofschoon dan op hun eigen manier, tonen zij daarmede gevoelig te zijn wat zij houden voor de eer van hun volk. Er zijn weinig Nederlanders, die op dagen van nationale vreugde met elkander niet disputeren. Niemand van ons, die niet gaarne eens **horen laat, dat men niet moet overdrijven.**

Waarover niet te disputeren valt.

Het gevaar bestaat inderdaad, dat men in zijn eventuele critiek op de wijze, waarop ons volk zijn grote nationale gebeurtenissen viert, zonder het te bemerken datgene wat gevierd wordt betrekken gaat. Men mag dat in geen geval doen zonder het te bemerken.
Want dan begeeft men zich in het gevaar grenzen te overschrijden, die geëerbiedigd moeten worden.

Critiseert men directe uitingen van liefde voor Vorst en Vaderland, dan dient men voor de geest te houden **hoe een goed katholiek tegenover Vorst en Vaderland moet staan!** Dit is geen onverschillige zaak. En in beginsel valt dáárover niet te disputeren! Plichten van ontzag en dankbaarheid, vitale belangen des volks zijn ermede gemoeid. Voor den heiligen Thomas van Aquino, dien groten syntheticus van alle menselijke en goddelijke orde, heeft de liefde en de eerbied voor Vaderland en Vorst haar scherp bepaalde en zeer verheven plaats in de **hiërarchie der christelijke deugden.** Aan God, Wien wij wezen en beweging en alles danken als eerste oorzaak, zijn wij verschuldigd: **religio:** de daad van godsverering; aan onze ouders en ons vaderland, die, na God, het secundaire beginsel zijn van ons bestaan en van het bestier van ons leven, „door wie en waarin wij geboren en getogen zijn", zijn wij **pietas** verschuldigd: de daad van kinderlijke liefde en hulde; aan hen, die belast zijn met het bestuur over ons in burgerlijke zaken, die, deelhebbend aan Gods eigen gezag, het beginsel zijn, waaruit wij geleid worden: **observantia:** eerbied, liefde, dankbaarheid, gehoorzaamheid en hoogachting. (Summa theologica, II II, q.q. 101 vgg.)

Zoals onze ouders en ons vaderland deel hebben in de eerbied en de liefde, die wij aan God-zelf verschuldigd zijn, zo hebben zij, die over ons in gezag gesteld zijn, deel in onze liefde voor ouders en vaderland. Wij zijn hun onderworpen; en moeten dat zijn in eerbied en ontzag.

De critiek, die wij terecht oefenen: de vele soorten van critiek, die onze pers, onze politici, onze afgevaardigden tot gelding brengen tegen heersende misstanden op allerlei openbaar gebied, — misstanden overigens, die in geen enkele menselijke gemeenschap ooit geheel verdwijnen zullen —, mogen niet voor onze ogen de klaarheid der grote beginselen verduisteren.

Ons Vaderland moeten wij altijd beminnen en eren: zij, die over ons gesteld zijn, en zij vooral, die de laatste en hoogste verantwoording dragen in den lande hebben, trots alle eventuele bezwaren, die wij kunnen gevoelen, onveranderd recht op ons ontzag, waar het betreft de leiding, die zij geven binnen de grenzen hunner rechtmatige bevoegdheid.

Het zou voor den katholiek niet alleen „slechte politiek" zijn zich afzijdig te stellen of, 's mensen natuur miskennend en menend, dat zijn katholieke leven hem „genoeg" is, het nationale leven aan anderen over te laten: **het zou ook een miskenning zijn van zijn plicht!**

Maar plicht! Zo ooit dan geldt het hier een natuurlijke plicht, die spontaan ons drijft naar daden van vreugde en begeestering. Die neiging is ons ingeschapen en de spontane liefde, die wij gevoelen voor ons Koningshuis, het effect, dat zich heeft baangebroken in de afgelopen maanden, dat deze weken laait in spontane bezieling, is een **inspiratio naturae:** een inblazing, die teken is van de ons ingeblazen Orde.

ONDERSCHEIDINGEN.

Aan Prof. Mr. Adriaan Synco Oppenheim te Emmastad is de zeer hoge onderscheiding van Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw toegekend. Prof. Oppenheim, die 16 Augustus jl. 57 jaar oud werd, is oud-hoogleraar aan de Universiteit van Leiden, aan welke hogeschool hij ook studeerde en promoveerde (1908). In 1927 werd Prof. Oppenheim lid van de Volksraad van Nederlands Indië, en in 1929 kwam Prof. Oppenheim weer terug naar Nederland. Talloze wetenschappelijke publicaties zagen in de loop der jaren het licht van de hand van Prof. Oppenheim, die nu reeds geruime tijd als hoofdvertegenwoordiger van de „Koninklijke" in Emmastad zijn bureaux heeft.

De onderscheiding van Ridder in de Nederlandse Leeuw wordt alleen toegekend wegens beproefde vaderlandsliefde en buitengewone bekwaamheden in wetenschappen of kunsten. De Orde van de Nederlandse Leeuw werd ingesteld in 1815.

Benoemd tot Officier in de Orde van Oranje Nassau met de Zwaarden is Luitenant Kolonel **Willem A. van der Beek,** van het Koninklijke Nederlands Indische Leger. Overste Van der Beek werd 3 Maart 1891 te 's Gravenhage geboren, waar hij verschillende scholen doorliep. Reeds op 25-jarige leeftijd werd de thans zo hoog onderscheidene tot officier bevorderd. Van 1926—'29 studeerde de Heer van der Beek aan de Hogere Krijgsschool te 's Gravenhage.

Later was de Overste werkzaam bij de cryptographische dienst in de Oost. De kennis van de Japanse taal kwam den Overste daarbij zeer te stade. Sedert 1939 is Overste van der Beek op Curaçao werkzaam.

De onderscheiding van Officier in de Orde van Oranje Nassau viel te beurt aan **Dr. Marie J. Hugenholtz** te Willemstad. Dr. Hugenholtz, thans 43 jaar oud, kwam in 1931 naar Curaçao ter vervanging van Dr. Boogaardt; hij was toen reeds Chef de Clinique bij Professor Noordenbosch te Amsterdam. In 1933 kwam Dr. Hugenholtz voorgoed naar hier, eigenlijk voor de C.P.I.M., welker arts hij jarenlang alleen was. Bovendien werd Dr. Hugenholtz tot buitengewoon gouvernementsarts benoemd. Dr. Hugenholtz is nog nimmer met verlof geweest.

Ook het Statenlid **Salomon Alfred Senior** werd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau benoemd. De Heer Senior werd geboren op 12 Februari 1898 en werd een vennoot van de Firma Edwards, Henriquez en Comp., opgericht in 1856 (agenturen en bankzaken). In 1928 werd de heer Senior benoemd tot lid van de Koloniale Raad, welke functie hij tot nu toe — mutatis mutandis — bleef bekleden.

Dr. Hans Spitzer, gouvernementsgeneeskundige op St. Maarten N.G., kreeg de onderscheiding van Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Dr. Spitzer, geboren als Oostenrijker, maar enkele jaren geleden genaturaliseerd, studeerde in Wenen en is ruim 12 jaar in onze West. Kort na zijn aankomst huwde de dokter met een Nederlandse onderwijzeres, die zo juist uit het moederland was aangekomen. Dr. Spitzer is ook op Curaçao geen onbekende, daar hij enige tijd op Pannekoek practiseerde.

Onderwijzer **Johan Karel Zeppenfeldt Lampe,** onderscheiden met de Ridderorde van Oranje Nassau, is hoofd van de Prins Bernhardschool te San Nicolas op Aruba. Onderwijzer Lampe wordt op 19 December as. 50 jaar. De heer Lampe heeft verschillende akten (o.a. voor Engels en Lichamelijke Oefeningen), en is al 31 jaar in dienst. Bekend is de hoofdonderwijzer vooral als Oranje-dichter. Ook dit jaar is weer een gedicht ter gelegenheid van H. Ms. verjaardag verschenen.

Zuster Fermina, hoofd van de school te Barber, maakte kennis met Minister Welter, toen deze Barber bezocht enige maanden geleden. Men herinnert zich, hoe waarderend de Minister zich toen over het leven van zelfopoffering en overgave van de Zusters uitliet en vooral Zuster Fermina prees. Zuster Fermina werd thans begiftigd met de Ridderorde van Oranje Nassau, nadat zij reeds 42 jaar in de West was. Zuster Fermina, geboren mejuffrouw Catharina Tuyp, komt uit Volendam, werd op 25 Maart 1898 geprofest en kwam 15 Februari 1899 te Curaçao aan. 18 jaar heeft Zuster Fermina gearbeid in Habaai (toen nog weeshuis). Later arbeidde Zuster Fermina op Santa Maria, Jan Doret, Bonaire en thans in Barber. Momenteel toeft de Zuster op Habaai gedurende de vacantie.

De Heer **W. B. Peterson,** gepensioneerd opziener van de veldwacht te St. Maarten, werd onderscheiden met de Zilveren medaille in de Orde van Oranje Nassau. Biezonderheden kunnen wij van den Heer Peterson niet geven, daar ons bij informatie werd medegedeeld — O St. Bureaucratius, ontferm u onzer — dat deze per request bij het Parket moeten worden aangevraagd.

De Heer **Hendrik Joseph Paffen,** 36 jaar oud, agent van politie eerste klas, werd onderscheiden met de Zilveren medaille van Oranje Nassau. De Heer Paffen, werkzaam bij de recherche, is vooral bekend om zijn talenkennis (Papiaments en Spaans). Ook is de Heer Paffen zeer bekend om zijn kennis van de locale omstandigheden

De Heer **Piet Rietkerk,** agent van politie eerste klas, 36 jaar oud (geb. 23 April 1905 te Gouda) en overal bekend als „Sjon Piet", werd begiftigd met de Zilveren Medaille van de Orde van Oranje Nassau. De Heer Rietkerk is allerwegen en in de eerste plaats bekend als oprichter en commandant van de Transportcolonne van het Rode Kruis. De Heer Rietkerk was eerst 3 jaar bij de militaire politie en ging toen over naar de burgerpolitie.

De onderscheiding, den beiden laatsten heren ten deel gevallen, is een biezondere onderscheiding van de Burgerpolitie alhier. Dit keurcorps bestaat slechts 12 jaar en beide onderscheiden heren maken al meer dan 10 jaar deel uit van dit korps. Als biezonderheid zij vermeld, dat beiden ook afkomstig zijn van de Militaire politietroepen op Curaçao.

CURACAO.

MORGEN GEEN KRANT.

In verband met het feit, dat Harer Majesteits verjaardag morgen gevierd zal worden, verschijnt „Dagblad Amigoe di Curaçao" morgen niet. Aanstaande Maandag komt dus het e.v. nummer.

PROGRAMMA KONINGINNEDAG.

Zaterdag.

7.30 uur: Parade op the Rif. Z. E. de Gouverneur zal de Troepen inspecteren, waarna hij het defilé zal afnemen, staande op een speciale, daartoe gebouwde tribune.

8.30 uur: Aubade in het Fort Amsterdam door de Curaçaose Jeugd.

9.30 uur: Radio-uitzending uit Londen, te beluisteren in het Fort Amsterdam en ook op golflengten 16.77 en 25.53 meter.

10.30 uur: Openbaar gehoor in de receptiezaal van het Gouvernementshuis.

11.15 uur: Bezoek van Z.E. den Gouverneur aan de Sociëteit Curaçao voor een heildronk.

12.00 uur: Bezoek van Z.E. den Gouverneur aan de Club de Gezelligheid voor een heildronk.

19.30 Muziekuitvoering door band Scherpenheuvel op Brionplein.

Zondag.

8.30 uur: H. Mis in de Kathedrale Kerk St. Anna met Te Deum. Z.E. de Gouverneur zal deze H. Mis bijwonen.

16.00 uur: Hippische Feesten, waaraan door ongeveer 20 ruiters van **Club Hippique de Curaçao** wordt deelgenomen. Gereden wordt op de renbaan te Noord Zabateer (eind van de cunucu der Eerw. Zusters te St. Rosa).

16.30 uur: Voetbalwedstrijd op Mundo Nobo tussen S.U.B.T. en Transvaal in de finale om de Wilhelminabeker. Z.E. de Gouverneur zal de wedstrijd bijwonen en na afloop de beker uitreiken.

19.30 uur: Muziekuitvoering op het Brionplein door Santa Cecilia.

ORANJE-ZONDAG.

Stemt Zondag uw radio af op 31.02 meter.

Prinses Juliana, Minister-President Gerbrandy, Gouverneur-Generaal Jhr. Tjarda van Starckenborgh Stachouwer zullen Zondag voor de radio te horen zijn. Het Netherlands Information Bureau verzorgt deze uitzending door middel van de N.B.C., ter gelegenheid van de verjaardag van H.M. de Koningin.

Deze uitzending geschiedt voor het Amerikaanse publiek, doch de Curaçaose luisteraars zullen er zeker ook van willen kennis nemen. De uitzending geschiedt van 23 uur tot 23.30 uur (over kortegolf-zender W.R.C.A. 9670 kilocycles 31.0.2 meter) Curaçaose tijd. Het programma zal beginnen met een samenspraak van Pierre van Paassen en Clifton Fadiman (bekend man van Information Please en boekcriticus van „The New Yorker").

Uiteraard zal „Oranje" het onderwerp van deze dialoog zijn. Van Paassen zal aan Fadiman vertellen, wat de Nederlanders hebben bijgedragen tot de ontwikkeling van Amerika. Oud-Nederlandse liedjes, in Amerika welbekend, zullen door een koor worden gezongen, waarna een „dramatisering" volgt van de rol, die Nederlanders in de Amerikaanse geschiedenis hebben gespeeld.

Van Paassen zal dan nog een Nederlands soldaat introduceren, die uit Toronto zal spreken en gelukwensen tot de Koningin zal richten. Vervolgens komen dan de Prinses, de Gouverneur-Generaal en de Minister-President aan het woord. Het symphonieorkest van de N.B.C. onder leiding van Hans Kindler zal een en ander opluisteren.

BISSCHOPPELIJKE NIJVERHEIDSSCHOOL HULDIGT PATER IRENAEUS DE BRUYN.

Gistermorgen werd Pater Irenaeus de Bruyn O.P., de directeur van de Bisschoppelijke Nijverheidsschool, door de talrijke meisjes in het Sint Martinusgesticht gehuldigd.

Onder leiding van Pater de Bruyn nam de school een buitengemeen grote vlucht. De school werd ondergebracht in een geheel nieuw gebouw aan de Consciëntiesteeg.

De school bestaat uit drie parochiële afdelingen, die ieder jaar in omvang toenemen.

Cursussen werden in de cunucus geopend, zoals San Willibrordo, Santa Maria, Barber, Westpunt en Montagne. Dit laatste had vooral ten doel de meisjes bij haar ouderlijk huis de geschikte opvoeding te geven, die vooral ook na de gewone schooljaren zo nodig is.

Het Nijverheidsonderwijs is van onberekenbaar nut gebleken voor de opvoeding der toekomstige katholieke jonge moeders van Curaçao. In dit directoraat ligt voorwaar niet de minste verdienste van dezen veelzijdigen priester.

„J.P.D." MAANDAG IN ROXY.

Ter gelegenheid van de verjaardag van Hare Majesteit de Koningin, zal op Maandag om 21.15 uur door de Algemene Surinaamse Vereniging „Justitia Pietas Fides" een „Oranje"-avond worden gegeven, waaraan o.a. een Surinaams orkest zal medewerken onder leiding van den Heer R. Bruijning.

Het programma bestaat uit 6 punten, waarvan no. 1 is een openingsrede door den voorzitter, Dr. R. J. Wix. Er komen verder enkele declamaties in voor van mensen, die op dit gebied hun sporen reeds hebben verdiend. Noemen wij slechts de Heer A. Breeveld, die op de „Hawaiian-avond" van onlangs zulk een groot succes oogstte.

Al de gekozen onderwerpen liggen in het kader van de dag. No. 2 op het programma staat „Oranje", door niemand meer of minder dan het geachte hoofd van de Gouvernements Persdienst, Mr. E. Elias.

WEST-END.

I Stole a million.

Dat een man met een ruim geweten nog niet altijd een lafaard zal moeten zijn, toont George Raft, in de vertolking van Joe Lourik, als de man, die een millioen dollars gestolen heeft. Goed spel wordt vertoond door George Raft, als de man, die eens onschuldig verdacht, van kwaad tot erger zinkt.

Mr. Dinamite.

Geheimzinnige moorden, misterieuze momenten, onschuldig verdachten, dit alles krijgt men te zien in de film „Mr. Dinamite". De titelvertolking is in handen van Lloyd Nolan, die al eens meer in zulke films heeft opgetreden, en zijn naam voor de meesten al borg staat voor een goede film.

British Olympic News.

In West-End gaat er voor de beide hoofdfilms, een zeer interessant journaal-film, nl. de „British Olympic News". Niet alleen dat de inhoud zeer interessant kan worden genoemd, zullen de meeste mensen het wel van belang achten, dat er nu toch eindelijk een Nederlandse journaalfilm verschenen is. Het geheel is uitstekend te volgen, terwijl de man veel duidelijker spreekt, dan in de meeste Amerikaanse journaalfilms het geval is.

Politiek en Oorlog.

VREDESOVEREENKOMST TUSSEN GROOT-BRITANNIË, RUSLAND EN IRAN.

8 Punten.

Martin Agronsky, de vertegenwoordiger van de National Broadcasting Company in Turkije, deelde door de radio uit Ankara mede, dat de Britse, Russische en Iranese vertegenwoordigers een vredes-overeenkomst gesloten hebben, bestaande uit 8 punten.

Agronsky zeide, dat volgens volkomen betrouwbare diplomatieke bronnen de voorwaarden als volgt zijn:

1. Gezamenlijke Britse en Russische militaire strijdkrachten zullen alle belangrijke en strategische punten in Iran bezetten, met uitzondering van Teheran.
2. Groot-Brittannië en Rusland garanderen de onschendbaarheid en onafhankelijkheid van Iran.
3. Groot-Brittannië en Rusland geven de garantie hun troepen te zullen terugtrekken zodra de toestand dat toelaat.
4. Iran zal voldoening schenken voor het verlies aan levens en goederen gedurende de vijandelijkheden.
5. Iran zal de volledige politie-controle behouden over het land.
6. Iran zal garanderen volledig samen te werken met Groot-Brittannië en Rusland omtrent alle transport-problemen.
7. Britse en Russische bijstand in een belangrijke lening zal worden verstrekt.
8. Alle Duitsers zullen worden overgeleverd aan de bezettingstroepen. (New York, (AP) 28.8).

Het bericht uit Ankara, dat reeds wordt onderhandeld over een vredesovereenkomst van 8 punten, werd niet bevestigd in officiële kringen te Londen. Men deelde mede geen wetenschap te dragen of de Britten vredesvoorwaarden hadden geformuleerd (Londen, (AP) 28.8).

GENERAAL KONEVS OFFENSIEF.

Het Russische tegenoffensief, dat begon in het Gomelgebied aan het centrale front op Donderdag van de vorige week, heeft zich met voortstuwende kracht geslagen door twee achtereenvolgende Duitse defensielinies, meldden de berichten van het front heden. Tegelijkertijd deed het Zuidwestelijk commando een beroep op het volk in Odessa om die belegerde havenstad aan de Zwarte Zee tot de laatste druppel bloed te verdedigen. Het communiqué van Donderdag-namiddag zeide, dat in de nacht hevige gevechten hadden voortgewoed in de buurt van Odessa en in het gebied bij Kingisepp aan het Leningrad-front. De Russische soldaten beloofden Leningrad tot den laatsten man te zullen verdedigen en hebben de Duitsers bij Kingisepp op 70 mijl ten Zuid-Westen van Leningrad opgehouden sedert zij de stad verlieten op 19 Augustus. Een bericht uit Leningrad deelde mede, dat de Rode troepen tegenaanvallen deden en een spoorwegstation heroverden, waarvan de ligging niet werd genoemd.

Een bericht aan het legernieuwsblad „Rode Ster" zeide, dat de troepen onder Generaal Konev een aantal nederzettingen hebben veroverd bij een tegenoffensief in het Gomelgebied op ongeveer 375 mijl ten Zuid-Westen van Moskou. Gezegd werd, dat de Russen braken door de haastig georganiseerde defensielinies van machinegeweernesten, loopgraven, prikkeldraadversperringen, blokhuizen en mijnenvelden. Nadat de eerste linie doorbroken was, deed de vijand wanhopige pogingen om de breuk te vullen door het aanvoeren van verse versterkingen, werd verklaard. Toen sloeg Konev opnieuw de tweede defensie-linie werd gebroken.

Op Dinsdag, zeide het bericht, deden de Duitsers vier tegenaanvallen, doch deze werden afgeslagen, waarbij de Duitsers 200 man aan doden verloren. Konev zeide, dat golven van Rode bommenwerpers de weg plaveiden voor de opmars van de landstrijdkrachten, waaronder zowel de infanterie als gepantserde strijdkrachten.

De oproep voor de defensie van Odessa werd uitgegeven door de Zuidwestelijke militaire raad. De politieke administratie herinnerde eraan, dat de Duitsers werden teruggeslagen bij een poging om de stad te bezetten in 1917. Binnen de Duitse ring rond Odessa wordt gemeld, dat het leven normaal wordt voortgezet. **Het herfstweer, dat gewoonlijk in September inzet, is deze week begonnen met twee dagen van regen.**

Behalve een kort alarm op Donderdagmorgen vroeg had Moskou een weeklang geen luchtaanvallen. De defensie-autoriteiten maakten bekend, dat voorbereidingen werden getroffen voor de winter-campagne, waarbij de steden worden georganiseerd op de basis van zelfvoorziening. Elk zal een bepaald aantal reserve-troepen hebben, dat getraind is voor de tactieken in dat speciaal gebied (Moskou, (AP) 28.8).

DNJEPROPETROVSK DOOR RUSSEN VERLATEN.

Een Russisch communiqué luidt als volgt: „Gedurende 28 Augustus vochten onze troepen koppig tegen den vijand langs het gehele front. Na felle gevechten evacueerden onze troepen Dnjepropetrovsk. **Onze luchtmacht voerde een succesvolle aanval uit op Königsberg.** Volgens thans nauwkeurige gegevens werden 37 Duitse vliegtuigen vernield op 26 Augustus en niet 17, gelijk eerder gemeld werd. Op 27 Augustus werden 41 Duitse vliegtuigen neergeschoten bij luchtgevechten. Wij verloren 23 vliegtuigen. In de Baltische Zee brachten onze vliegtuigen 2 Duitse transportschepen tot zinken" (Moskou, (AP) 28.8).

HITLER VRAAGT TURKIJE'S MEDEWERKING.

Uit welingelichte as-kringen wordt medegedeeld, dat Hitler Turkije heeft gewaarschuwd, dat hij spoedig de Turkse territoriale wateren in de Zwarte Zee zal nodig hebben. Hij verzekerde de Turken echter, dat hij geen andere eisen heeft.

Deze bron deelde mede, dat aan den Turksen Ambassadeur Husrev Gerede gevraagd werd deze boodschap aan zijn Regering over te brengen, bij een interview met Hitler en Von Ribbentrop in het Hoofdkwartier van den Führer aan het Oostfront.

Dit bericht deelde mede, dat Duitsland geen bedoeling heeft Turkije te vragen om concessies betreffende de Dardanellen of ander Turks gebied. Noch zal het de vergunning vragen voor Duitse troepen en oorlogsmaterialen om door het land te passeren. Het gebruik van de wateren der Zwarte Zee zou echter kunnen worden gevraagd, indien en wanneer de Duitse strijdkrachten het Oostelijk einde bereiken van de Zwarte Zee in de Russische campagne. Waarom de Duitsers dan de Turkse wateren zullen moeten gebruiken, werd niet verklaard. Dit as-bericht deelde mede, dat de bewegingen van Duitse en Italiaanse troepen en de aankomst van vliegeniers in Bulgarije, Joegoslavië en Griekenland, waar zij schenen de Turkse grenzen te bedreigen, werden gekarakteriseerd in de gesprekken met den Turksen Gezant als „zuiver afleidend" om de Britten te verontrusten. In Britse kringen meldde men, dat deze bewegingen werden voortgezet.

Tegelijkertijd meten Groot-Britannië en de Verenigde Staten hun invloed met de asmogendheden. Elk probeert de grootste voordelen te behalen uit de gespannen toestand in het Midden-Oosten. 5 Ambassadeurs bezochten Saracoglu te Ankara en allen waren blijkbaar bezorgd, o.a. over de toestand die geschapen was door de Brits-Russische intocht in Iran. De bezoekers waren de Gezanten van de Verenigde Staten, wier bezoek slechts was om inlichtingen te geven en te ontvangen, Groot-Britannië, Italië, Duitsland en Iran (Istanbul, (AP) 28.8).

ROTTERDAM DOOR DE RAF AANGEVALLEN.

Officieel wordt medegedeeld, dat Britse gevechtsvliegtuigen een aantal offensieve vluchten uitvoerden boven Noord-Frankrijk gedurende dag.

Blenheims met een escorte van gevechtsvliegtuigen vielen de scheepvaart te Rotterdam aan in de namiddag. 7 Bommenwerpers en 5 gevechtsvliegtuigen worden vermist (Londen, (AP) 28.8).

THRACIË VOOR VREEMDELINGEN GESLOTEN.

Het Hongaarse nieuwsbureau deelde mede, dat de Turkse autoriteiten Thracië hebben gesloten voor alle vreemdelingen, behalve voor hen, die een vergunning hebben van de generale staf. Turkije verbood het automobielen spoorweg-verkeer tussen Turkije en Europa (Budapest, (AP) 28.8).

BRITSE REGERING NEEMT SPOORWEGEN OVER.

De Britse Regering maakte bekend, dat men de volledige contrôle heeft overgenomen van de Britse spoorwegen (Londen, (AP) 28.8). [De spoorwegen in Groot Britannië zijn geheel in handen van vier particuliere maatschappijen; de gezamenlijke lengte is 20.080 mijl. — Red.].

DE KOGEL UIT LAVALS BORST VERWIJDERD.

Gemeld wordt, dat een van de kogels, die Laval troffen, zich nestelde op slechts een-tiende duim onder zijn hart. Toch wordt Lavals toestand over het algemeen als bevredigend beschouwd op hedenmiddag na de delicate operatie voor de verwijdering van de kogel. Het bulletin, dat des middags door dokter Barraguet werd uitgegeven, zeide: „Laval doorstond de operatie goed. Zijn toestand is over het algemeen bevredigend. De temperatuur is 37.3°, pols 100. Bezoek is absoluut verboden." Gemeld wordt, dat Laval geen ogenblik het bewustzijn verloor (Versailles, (AP) 28.8).

MUSSOLINI'S SCHOONZOON ONDER HET MES.

Gemeld wordt, dat Graaf Ciano, Italië's Minister van Buitenlandse Zaken en schoonzoon van Premier Benito Mussolini, een keel-operatie heeft ondergaan. De bekendmaking deelde mede, dat de operatie goed gelukt was. Door zijn ziekte kon Ciano niet deelnemen aan de begrafenis-ceremonies van Mussolini's zoon Bruno op 8 Augustus (Rome, (AP) 28.8).

MYRON TAYLOR TERUG NAAR HET VATICAAN.

Staatssecretaris Cordell Hull deelde mede, dat Myron Taylor, Roosevelts persoonlijke vertegenwoordiger bij het Vaticaan, binnen de komende dagen naar zijn post zal terugkeren. Taylor is verschillende maanden in de Verenigde Staten gebleven na zijn ernstige ziekte (Washington, (AP) 28.8).

NEDERLAND.

OUD-GOUVERNEUR VAN SLOBBE.

Uit een brief:

„Bart van Breda [Oud Gouverneur „Bartholomeus Wouter van Slobbe] „heeft een zware operatie ondergaan; „men vreesde voor zijn leven, maar de „operatie is goed gelukt; hij is nog in „[het St.] Ignatius [ziekenhuis in Breda]."

HOOFDREDACTEUR HULSMAN ZAT IN DE KAST.

Bericht werd ontvangen, dat Hoofdredacteur J. Hulsman van „Ons Noorden" 7 weken in de gevangenis van Groningen heeft gezeten, toen 8 weken in die van Leeuwarden, en bovendien 10 mille aan boete heeft moeten betalen.

Men herinnert zich, dat „Ons Noorden", r.k. dagblad, door de Nazies werd verboden en later genazificeerd, weer werd toegelaten.

BOVENWINDEN

WAAROM WORDT OP ST. MAARTEN GEEN LANDBOUWKUNDIGE BENOEMD?

„De Bovenwindse Stemmen" van 16 Augustus ll., klaagt erover, dat er nog steeds geen plaatsvervanger is benoemd voor den vertrokken landbouwkundige, den heer Hynam. Het landbouwstation is nog wel in gebruik, maar dat is het belangrijkste niet. Men dringt er op aan, dat weer iemand benoemd zal worden om proeven te nemen en zodoende te komen tot het telen van gewassen, die de moeite van het verbouwen waard zijn.

GENEESKUNDIGE DIENST.

De dienst in het stadsdistrict wordt waargenomen van 30 Augustus 18 uur af tot 31 Augustus 20 uur door den gouvernements-geneeskundige A. van der Sar, arts, Hoogstraat 50, telefoon No. 1786.

ALLERLAATSTE NIEUWS.

President Roosevelt heeft de reorganisatie van de defensie-administratie bevolen door het vormen van een raad, bestaande uit 7 man, waarvan Vice-President Wallace aan het hoofd staat. Andere leden van de Raad, die de algemene volmacht zullen hebben in het vestigen van de voorrang en de toewijzing van alle materialen voor militair gebruik, zijn: William Knudsen, Sidney Hillman, Secretaris van Oorlog Henry Stimson, Secretaris van Marine Frank Knox, Leon Henderson en Harry Hopkins.

Een Brits communiqué uit Simla deelt mede, dat Iranese Afgezanten de voorste troepen zijn tegemoet gekomen met mededeling van den Sjah, dat alle vijandelijkheden moeten worden gestaakt. Ook werd in Teheran officieel gemeld, dat de vijandelijkheden zijn gestaakt.

Het Russische communiqué van hedenmorgen deelt mede, dat de strijd aan het gehele front werd voortgezet gedurende de nacht.

Berlijn meldt de verovering van de oorlogshaven Tallinn in Estland, waar verschillende duizenden Russen werden gevangen genomen. De bezetting van de stad werd volgens de Duitsers gisteren volbracht. Een speciaal communiqué deelde mede, dat 19 transportschepen, geladen met Russische troepen, in de haven werden vernield. Ook een Russische torpedojager en 9 andere schepen zouden zijn vernield.

Het Italiaanse communiqué deelde mede, dat Italiaanse oorlogschepen 4 Britse duikboten tot zinken hebben gebracht. 1 Italiaanse duikboot wordt vermist. De bemanning van een Britse duikboot, waaronder de Commandant, zou gevangen genomen zijn.

De Finse militaire attaché in Washington deelde bij een persconferentie mede, dat Finland met tegenzin aan de oorlog tegen Rusland meedoet zonder enige verplichting aan Duitsland echter of enige verzekering van Hitler. De zegsman deelde mede, dat het doel van Finland is de grenzen veilig te stellen en alzo de Finse troepen niet in contact zijn gekomen met de Duitsers.

Verder zeide hij: „Ik twijfel eraan of de Finse troepen deel zullen nemen aan de aanval op Leningrad."

Het Japanse kabinet is in een noodzitting te Tokio bijeen gekomen, waarbij alle Ministers aanwezig waren alsmede militaire- en marine-adviseurs.

Hedenmiddag werd te Parijs een bulletin uitgegeven over de toestand van Laval, waarin gezegd wordt, dat zijn toestand een weinig is verergerd. Zijn temperatuur is plotseling gestegen tot 39 graden. De doktoren vrezen, dat de wond onder zijn hart is geïnfecteerd.

Ook wordt gemeld, dat Laval vergiffenis heeft gevraagd voor Paul Colette, die op hem geschoten heeft, op grond dat hij zou zijn misleid.

Zaak Harry Tromp vrijspraak.

VERLOOFD
Abigaël B. Aarsen
EN
Cornelis Smits.
689) Curaçao — 31 — 8 — '41.

De Amigoe-Enquête.

Een Imperiale Raad.

V.

(Voortzetting van de brief van **Dr. M. F. Da Costa Gomez.**)

Het kiesrecht in de grondwet 1922/38 en de kieswet is dan ook geheel hiermede in overeenstemming. Tegen deze feitelijke samenstelling is herhaaldelijk critiek geleverd. Daar het parlement door decentralisatie van de wetgevende macht in feite slechts subsidiaire mede-wetgevende bevoegdheid heeft ten aanzien van de staatsdelen overzee, is het begrijpelijk, dat een al te grote directe invloed van Indië in het parlement geweerd werd, en dat het, tot het laatste ogenblik, de feitelijke samenstelling van een Rijksorgaan heeft behouden. Alle grondwettelijke bepalingen, die betrekking hebben op de samenstelling van het parlement en ook het twee-kamerstelsel moeten in dit licht bezien worden.

Het parlement, in zijn primaire functie als mede-wetgevend orgaan voor het Rijk in Europa, is in dit betoog in hoofdzaak dan ook geen punt van bespreking. Hier valt alleen te onderzoeken, of het parlement, dat in de grondwet geïnstitueerd is, het enig mogelijke is, of dus een vertegenwoordigend lichaam, met mede-wetgevende bevoegdheid voor de staatsdelen overzee, binnen de grondwettelijke structuur mogelijk is.

Onder normale omstandigheden kan ter zake geen verandering komen dan door grondwets-wijziging. De door ons gestelde vraag kan dan ook eerst gesteld worden, wanneer de door de grondwet voorgeschreven voorwaarden, waaronder het parlement geïnstitueerd is, niet meer aanwezig zijn. Daarom vervallen, naar onze mening — door onmogelijkheid van toepassing —, de voor normale omstandigheden gestelde voorwaarden, en in het onderstelde geval dus de voorwaarden van het ingezetenschap.

Teneinde de in de grondwet vervatte beginselen in het staatsrecht te handhaven, zal substitutie van organen voor die delen van de staat, die in feite gebonden zijn aan de grondwet, uiteraard de enig mogelijke oplossing zijn.

Wanneer door de gewijzigde omstandigheden toepassing van de betrekkelijke technische artikelen onmogelijk is geworden, kunnen o.i. met een beroep op de beginselen der constitutie, op grond van staatsnoodtoestand nieuwe instellingen in het leven geroepen worden; een noodtoestand met zeer ernstige gevolgen voor de overzeese staatsdelen op wetgevend terrein: o.a. ten aanzien van verandering in de wijze van beheer en verantwoording van de geldmiddelen, welke nu niet meer plaats kan hebben, terwijl nu juist grote noodzakelijkheid er toe bestaat; ten aanzien van het muntstelsel, hetwelk niet meer kan worden gewijzigd; ten aanzien van oplossing van conflicten bij wet, hetgeen ook onmogelijk is geworden.

Daar te dezer zake alleen sprake is van substitutie van het mede-wetgevend staatsorgaan en dan slechts in zijn subsidiaire functies, waar dus alleen van directe belangen der staatsdelen buiten Europa sprake is, moet het beginsel van de grondwet voorrang hebben boven de technische artikelen betreffende de samenstelling van het Rijksparlement.

Het beginsel, dat de rechtsvorming geschiedt door de Kroon en Volksvertegenwoordiging, is het hoofdbeginsel van wetgeving in de grondwet. Dit kan zonder twijfel gehandhaafd worden voor de wetgeving voor de staatsdelen overzee, omdat tot medewerking aan de wetgeving in principe alle Nederlandse onderdanen bevoegd zijn, daar toch aan hen de bevoegdheid tot samenstelling van de Volksvertegenwoordiging is gegeven. Het is het beginsel van onze democratisch constitutionele staatsvorm, en zal dus ongetwijfeld gehandhaafd moeten worden voor de subsidiaire taak van het Rijksparlement. Het behouden van dit beginsel en zijn toepassing op de staatsdelen buiten Europa is dan ook noodzakelijk voor de handhaving van de grondwet in haar volle werking voor de staatsdelen overzee.

Het is o.i. niet noodzakelijk, dat dit beginsel op de wijze bepaald in de grondwet ten aanzien van het Rijks-, subsidiair staatsparlement wordt uitgewerkt. Een beroep op het staatsnoodrecht voor het bijeenroepen van de vertegenwoordigers der staatsdelen buiten Europa is gerechtvaardigd door de onmogelijkheid, om op grondwettelijke wijze te voorzien in de vitale belangen dier staatsdelen. Immers, alleen dan wordt een onbeperkt beroep op staatsnoodrecht erkend, als op geen andere wijze voorzien kan worden in de noodtoestand van de staat. Niet wanneer handhaving van de beginselen der grondwet mogelijk en in het belang van de eenheid en voortbestaan van de staat moet worden geacht.

Daar de grondwet zelf slechts op de staatsdelen buiten Europa van toepassing is, als dit blijkt uit de desbetreffende artikelen, is, met inachtneming van het bovenstaande, een beroep op uitbouw harer beginselen, onder opzicht van algemene toepassing en handhaving harer bepalingen, in het belang van de staat. Immers hierdoor wordt de eenheid versterkt en een doeltreffende voorziening in de staatsen afzonderlijke belangen der staatsdelen buiten Europa gewaarborgd. De vorming van een mede-wetgevend orgaan voor deze staatsdelen zou dan ook hierin haar rechtvaardiging vinden.

Volstrekt niet nodig is het — zoals boven werd opgemerkt —, dit orgaan te vormen op het model van het Rijksparlement. Dit nood-orgaan kan op een wijze, die het meest met de structuur der overzeese staatsdelen overeenkomt, worden samengesteld. De leden door Nederlands-Indië afgevaardigd, kunnen gekozen worden, zoals de leden voor de Volksraad en die door Suriname en Curaçao op de wijze, waarop de Staten gekozen worden; of wel door getrapte verkiezing door de leden van de vertegenwoordigende lichamen dezer staatsdelen.

Wat het aantal leden betreft, dit moet slechts een behoorlijke verzorging der belangen kunnen waarborgen.

Ook een permanente zitting van dit mede-wetgevend orgaan voor de staatsdelen buiten Europa is niet nodig, daar de behandeling der interne aangelegenheden van de staatsdelen door de locale organen ter plaatse geschiedt. Alleen dan, wanneer de grondwet uitdrukkelijk een wet — een product van Kroon en volksvertegenwoordiging — voorschrijft, zal het medewetgevend orgaan het onderwerp in behandeling nemen.

De bijeenroeping van een Staatsconferentie, waarbij dit mede-wetgevend orgaan in het leven geroepen kan worden, vindt in de noodtoestand van de staat haar rechtsgrond.

Wij koesteren de hoop, met het voorgaande een bijdrage te hebben geleverd ter versterking van de saamhorigheid der staatsdelen buiten Europa en het gezag van- en de liefde voor de grondwet.

Imperatoriam majestatem non solum armis decoratam, sed etiam legibus oportet esse armatam, ut utrumque tempus, et bellorum et pacis, recte possit gubernari.

(Inst. prooëm.)

Statenlid JEAN M. DE CUBA te Aruba schrijft:

„Zo'n Imperiale Raad zal zeer zeker de hartewens zijn van het grootste deel van dit gebiedsdeel.

We hebben allen met grote vreugde de woorden en wensen van onze geëerbiedigde Koningin mogen horen en zijn Hare Majesteit daarvoor dan ook zeer dankbaar.

Gehoopt wordt echter, dat de candidaten voor zulk een raad niet benoemd worden, doch gekozen uit het beperkt aantal mensen, die de toestand hier door en door kennen.

Zeker is het van belang normale tijden af te wachten voor de samenstelling van de raad, doch van meer belang vind ik het zo'n raad nu dadelijk in deze tijd ter versterking van de band met Nederland en ter gerustelling van de gemoederen, die door de gebeurtenissen van de laatste tijd erg geschokt zijn.

Laten we hopen, dat de tot standkoming van de raad, althans de voorbereiding daarvoor, niet te lang op zich laat wachten."

De Heer ALEX CURIEL schrijft:

„In de verklaring van de Nederlandse Kroon ligt erkenning opgesloten van het feit, dat verandering gewenst is in de staatkundige verhouding tussen ons Moederland en zijn Gebiedsdelen, verandering, die verbetering moet beogen van de staatsrechtelijke positie der Gebiedsdelen in het Rijksverband. Hoezeer in de Gebiedsdelen thans naar de verwezenlijking van lang gekoesterde wensen mag worden uitgezien, lijkt het mij niet juist om op Kroon en Regering enige pressie terzake uit te oefenen, zolang het Rijk in moeilijke oorlogsomstandigheden verkeert. Ik schaar mij dan ook bij degenen, die vertrouwen stellen in de goede bedoelingen van Hare Majesteit, onze Koningin, en Hare Regering in deze materie en die het aanbreken van een geschikte tijd wensen af te wachten, alvorens definitief veranderingen aan te brengen, die van zo ingrijpende aard kunnen zijn op het gehele Nederlandse Staatsbestel.

Doch tevens schaar ik mij bij hen, die reeds nu de instelling verlangen van een studiecommissie van officieel karakter, die alvast beginnen moet met het verzamelen en bestuderen van alle gegevens, die ons Gebiedsdeel dienstig zullen kunnen zijn, wanneer — laat ons hopen spoedig — de geschikte tijd daar zijn zal om de gedane belofte in daden om te zetten.

Terzake de samenstelling van deze Commissie, ben ik van oordeel, dat die repraesentatief moet zijn voor de bevolking van ons Gebiedsdeel, met dien verstande dat aan de betekenis van groepen, in economische als andere opzichten, evenveel aandacht zal worden geschonken als aan het quantiteitsbeginsel."

De Heer ELIAS M. CURIEL schrijft:

„Volgens mijn mening is de tijd niet rijp genoeg om tot vorming van een „Imperiale Raad" over te gaan, aangezien wij niet weten hoe de wereldverhoudingen zich in de toekomst zullen ontwikkelen. Bovendien is het niet de vorm, maar de geest, die belangrijk is."

EMMASTAD.

WACHTDIENSTEN.

29 Augustus t/m 31 Augustus 1941.

Telegram Afdeling:
29/8: Hr. Pons, tel. 675, Amalia van Solmslaan 13.
30/8: Hr. Schaap, tel. 547, Amalia van Solmslaan 4.
31/8: Hr. Bonzet, tel. 353, L. de Colignylaan 14.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Langras, tel. 710, W. de Zwijgerlaan 5.

Shipping en Supplies:
29/8: Hr. Meinster, tel. 304, L. de Colignylaan 20.
30/8: Hr. De Vlieger, tel. 244, Bernhardlaan 10.
31/8: Hr. De Vlieger, tel. 244, Bernhardlaan 10.

PROTESTANTSE GEMEENTE EMMASTAD.

Kerkdiensten Zondag 31 Augustus: 9.30 uur en 19.00 uur. Voorganger: Ds. C. Th. Steenstra.

SPORTCLUB „ASIENTO".

Gymnastiek.

De gegadigden voor de door ons aangekondigde gymnastieklessen worden verzocht de ingevulde strookjes zo spoedig mogelijk in te zenden, daar het in de bedoeling ligt om begin September te beginnen.

Zwemmen.

De inschrijving voor de zwemlessen heeft al reeds tot resultaat gehad, dat een complete groep gevormd kon worden voor de morgenuren, hoofdzakelijk bestaande uit beginnelingen. Nadere berichten hieromtrent zullen de cursisten alsnog worden toegezonden.

Voor de cursus bestemd voor meer gevorderden, kunnen nog enige personen geplaatst worden, terwijl de tweede groep beginnelingen eveneens nog enige liefhebbers kan gebruiken.

Kinderfeesten.

Denkt u aan onze kinderfeesten op Zaterdag, 30 Augustus as., aanvang 9 uur, in het park te Rio Canario. Muziek, spel en wedstrijden. Tot slot poppenkast. Voor koele dranken wordt gezorgd.

Tennis.

Heden om 20 uur, in gebruikneming van de nieuwe verlichting op de tennisbaan, tevens opening van het theehuisje.

Daarna herendubbel en damesdubbel, terwijl na afloop er gelegenheid is tot gezellig samenzijn.

Hockey.

De aandacht van de leden wordt er op gevestigd, dat er Maandag, 1 September as., geen training zal zijn.

SPORT - RUBRIE…

Officiële Mededelingen
van
„De Curaçaose Voetbalbond".

WEDSTRIJD PROGRAMMA

MUNDO NOBO	
Zondag 31 Aug. '41: Wilhelmina beker	S.U.B.T. 1 — Transvaal 1 (Elfrink)
Zond. 7 Sept. '41: A-klasse (2e ronde)	Jong Curaçao — Jong Holland (B. L. Dijk)
Zondag 7 Sept. '41: A-Klasse	Volharding 1 — Jong Curaçao (Visser)
Zondag 7 Sept. '41: B-Klasse	Jong Holland 2 — Arsenal (B. L. Dijk)
Zondag 7 Sept. '41: Juniores	Hercules — Jong Curaçao (H. Rog)
Zondag 14 Sept. '41: A-Klasse	Jong Holland 1 — Transvaal 1 (Elfrink)
Zondag 14 Sept. '41: B-Klasse	Volharding 2 — R.C.C. (Ercol)
Zondag 21 Sept. '41: A-Klasse	K.S.L.I. 1 — Transvaal 1 (Ankoné)
Zondag 21 Sept. '41: C-Klasse	S.U.B.T. 3 — Hercules 3 (B. L. Dijk)
Zondag 21 Sept. '41: Juniores	Jong Holland — S.U.B.T. (Ercol)
Zondag 28 Sept. '41: A-Klasse	Volharding 1 — Transvaal 1 (Jesurun)
Zondag 28 Sept. '41: B-Klasse	Jong Holland 2 — D.T.S. (Pengel)
SCHERPENHEUVEL.	
Zondag 7 Sept. '41: B-Klasse	R.C.C. — Scherpenheuvel 2 (Pengel)
Zondag 14 Sept. '41: A-Klasse	S.U.B.T. 1 — Scherpenheuvel 1 (Ankoné)
Zondag 14 Sept. '41: Juniores	S.U.B.T. — Scherpenheuvel (Rosberg)
Zondag 21 Sept. '41: B-Klasse	Arsenal — Scherpenheuvel 2 (H. Rog)
Zondag 28 Sept. '41: C-Klasse	Scherpenheuvel 3 — Jong Curaç… (Rosberg)
Zondag 28 Sept. '41: Juniores	Scherpenheuvel — Hercules (H. Rog)
RIO CANARIO.	
Zondag 7 Sept. '41: A-Klasse	K.S.L.I. 1 — Hercules 1 (Jesurun)
HEINTJE KOOL.	
Zondag 28 Sept. '41: B-Klasse	K.S.L.I. 2 — R.C.C. (B. L. Dijk)

De A-Klasse wedstrijden beginnen om 16.15 uur precies, de met * aangegeven wedstrijden beginnen om 14.30 uur precies.

De Juniores wedstrijden beginnen om 10 uur.

DUUR van de A-Klasse, Res.A-Klasse, B-Klasse en C-Klasse wedstrijden 2 maal 45 minuten.

DUUR van de juniores wedstrijden 2 maal 30 minuten.

De verenigingen worden er aan herinnerd de gespecificeerde ledeno… ven op de daarvoor bestemde formulieren bij den Competitieleider in te die…

ATTENTIE HEREN SCHEIDSRECHTERS: Gelieve bij geval van hindering TIJDIG den competitieleider te waarschuwen.

De verenigingen worden er aan herinnerd de elftal-opgaven over de m… September tijdig in te dienen bij den competitieleider.

HET BESTU…

FEUILLETON.

Het Huis vol Haat.

66).

HOOFDSTUK XXIV

EEN GEHEIMZINNIGE REIS.

(Zondag, 5 December).

De gehele nacht van Zaterdag op Zondag bracht Vance in de bibliotheek door om het mysterie te doorgronden.

Toen hij om tien uur in de eetkamer kwam, zag hij er moe en afgemat uit. Ik keek hem vragend aan.

„Ik heb het grondplan opgespoord," zeide hij. „En het is nog afschuwelijker dan ik me voorgesteld had." Enige minuten bleef hij zwijgen. „Telefoneer Markham even, Van. Zeg hem, dat ik hem, dadelijk spreken moet. Vraag hem, of hij hier komt ontbijten."

Hij ging de kamer uit en ik hoorde, dat hij aan Currie riep een bad voor hem klaar te maken.

Nadat ik Markham de situatie uiteengezet had, kostte het mij niet veel moeite hem over te halen bij ons te ontbijten; binnen het uur verscheen hij.

Onder het ontbijt werd er niet over het Greene-mysterie gesproken, maar toen we in de makkelijke fauteuils in de bibliotheek zaten, kon Markham zijn ongeduld niet langer bedwingen.

„Van Dine heeft door de telefoon laten doorschemeren, dat je een eind verder gekomen bent met de interpraetatie van je résumé."

„Ja," Vance's stem klonk somber „Ik heb de samenhang van de afzonderlijke punten gevonden. En het is afschuwelijk! Geen wonder, dat de waarheid ons ontgaan is."

„Ken je de waarheid dan?"

„Ja, die ken ik," luidde Vance's rustig antwoord. „Dat wil zeggen, mijn verstand heeft mij met ontwijfelbare zekerheid gezegd, wie de auteur is van deze duivelse zaak; maar zelfs nu — in het volle daglicht — kan ik het niet geloven. Alles in mij komt ertegen in opstand de waarheid te aanvaarden... Alle drommels nog toe, ik word sentimenteel."

Hij trachtte te glimlachen, maar het gelukte hem niet.

Markham wachtte zwijgend.

„Neen, beste kerel," ging Vance voort, „ik vertel je nu nog niets. Ik kan het je niet zeggen voor ik nog een paar punten nagegaan heb. De hoofdcontouren zijn duidelijk genoeg, maar de bizonderheden van de schilderij zijn ongelooflijk grotesk — als gestalten in een benauwde droom. Ik moet ze eerst tasten en aanraken, om de zekerheid te krijgen, dat het realiteiten zijn."

„En hoeveel tijd zal je daarvoor nodig hebben?" Markham wist, dat het nergens toe diende Vance tot verdere mededelingen te forceren. Hij besefte, dat Vance de ernst van de toestand ten volle bewust was, en eerbiedigde zijn besluit om zekere punten nader te onderzoeken, alvorens zijn conclusies te openbaren.

„Niet lang, hoop ik."

Vance liep naar zijn bureau en schreef iets op een stukje papier, dat hij vervolgens aan Markham gaf.

„Hier is de lijst van de vijf boeken in de bibliotheek van Tobias, die blijkbaar door den nachtelijken bezoeker gelezen zijn. Die boeken moet ik hebben, Markham — en wel onmiddellijk. Maar niemand in het huis mag merken, dat ze weggenomen worden. Daarom wil ik je vragen aan de sergeant te telefoneren, dat zij Mrs. Greene's sleutel neemt en ze weghaalt, wanneer niemand het ziet. Zeg haar, dat zij ze inpakt en aan den detective, die in het huis de wacht houdt, geeft met de instructie ze hier te brengen. Je kan haar zeggen, waar zij de boeken vinden kan."

Markham stond, zonder een woord te zeggen op. Bij de deur bleef hij echter staan en zeide: „Is het wel verstandig, dat die man het huis verlaat?"

„Maak je niet bezorgd. — Op het ogenblik kan er niets meer gebeuren."

Na enkele minuten kwam Markham terug.

„De boeken zullen over een half uur hier zijn."

Toen de detective kwam, maakte Vance het pak open en legde de boeken naast zijn stoel.

„En nu moet ik wat lezen, Markham. Dat neem je me zeker niet kwalijk?"

Markham stond onmiddellijk op.

„Dat komt juist goed uit. Ik heb nog een grote particuliere correspondentie af te doen. Wanneer zie ik je weer? Zal ik tegen theetijd komen?"

Vance stak hem met een welwillend glimlachje zijn hand toe. „Laten we zeggen om vijf uur. Dan ben ik wel met mijn lectuur klaar. En dank voor je welwillendheid!"

Toen Markham 's middags terugkwam, zat Vance nog in de bibliotheek te lezen, maar na een kwartiertje voegde hij zich in de salon bij ons.

„Het beeld wordt steeds duidelijker. De phantastische gestalten nemen geleidelijk het aspect van afschuwelijke realiteiten aan. Ik heb een paar twijfelachtige punten vastgesteld, maar er zijn nog enkele feiten, die bevestiging vereisen."

„Om je theorie te rechtvaardigen?"

„Neen, dat niet. Mijn hypothese heeft het bewijs in zichzelf. Aan de waarheid valt niet te twijfelen. — drommels nog toe, Markham… kan en wil die niet aanvaarde… ieder bewijsstuk onweerlegba… staat."

„Is het bewijsmateriaal v… aard, dat ik het in de rechtsz… bruiken kan?"

„Dat is iets, waar ik zelfs n… denken wil. Criminele procedu… in het onderhavige geval v… minste belang. Maar ik vermo… de maatschappij haar pond vl… ben moet en dat jij — de wett… zen Shylock uit den Gode welg… mensheid — het mes zult … zwaaien. Ik verzeker je echter,… geen getuige zal zijn van d… terij."

Markham keek Vance … aan.

„Je woorden klinken tam… heilspellend. Maar als jij, zo… ontdekt hebt wie deze misdr… pleegd heeft, waarom zou dan… schappij geen straf eisen?"

Wordt …

DE STOEP,

NUMMER 4, AUGUSTUS 1941.

Na de verschijning van een Stoep verlopen altijd enige maanden tot het volgende nummer er is. Dat heeft voor- en nadelen. Een voordeel is het, dat de uitgevers van het blad bewijzen niet mede te doen aan de haast-lust, die de huidige generatie bevangen heeft. Een nadeel is, dat het wat ongerieflijk is om vervolgverhalen bij tussenpozen van enkele maanden te lezen.

Na het verschijnen van enkele nummers begint een blad een zekere waarde te krijgen. Ook met De Stoep is dit het geval. De Stoep heeft een vaste plaats verworven in de Curaçaose samenleving. Of het daaraan te danken is, dat deze nieuwe aflevering weer veel dikker is dan vorige nummers, is ons niet bekend, maar het toenemen in dikte is zeker een ieder welkom. Te meer daar de prijs van het blad ongewijzigd is gebleven (vier nrs. resp. 31, 32, 40, 46 blz.).

Ook de uitvoering van het blad wordt mooier. Het is jammer, dat nergens in het blad een toelichtend woordje geplaatst werd bij de foto. Zij is echter van den heer Jan Bouma en stelt de stoep van Brakkeput Mei-Mei voor. Onze oude Curaçaose cunucu-woningen hebben toch van die prachtige fragmenten.

Het is bijna traditie geworden, dat F. J. van der Molen, een van de eerste bijdragen in de vorm van een gedicht geeft. Ditmaal is de allereerste bijdrage, waaraan dichterlijke inspiratie zeker niet te ontzeggen valt, van deze hand (blz. 3):

„Gelijk het kruipen van den dauw
over de weiden — als blinkend'
sneeuw,
als schuimend, golvend water
der zee, met slechts het rauw
geruisch des winds en bang geschreeuw
van meeuwen — struikel ik en gaat er
een hoongelach door de straten."

Ook van F. J. van der Molen, misschien nog wat rijker van taal en klank, is het volgende gedicht (blz. 4):

„Gracielijk en vroom
loopen loom de negerinnen,
als pseudo grootvorstinnen,
zich op minnen te bezinnen."

Ook het verdere van dit gedicht doet zien, dat Van der Molen de taal wel weet te hanteren. Het gedicht „Negerinnen" behoort zeker tot de beste werken van dezen dichter. Veel moeilijker te waarderen zijn de „Enkele verzen", die ondertekend zijn door Hagen, en die soms wel taalvaardigheid verraden, maar laten zien, dat de taalvaardige nog niet altijd een dichter behoeft te zijn.

Hier zijn enkele voorbeelden:

„Ik ben geboren in een nacht van leed:
kreten
(schel als scherpe dolken) stieten de
stilte stuk.
God — en nog kon uit deze pijn gebo-
ren zijn
dat huiv'rend hunk'ren naar een steil
geluk!"

Als men daar nu de titel „Paradoxaal" boven zet, hetgeen de dichter inderdaad heeft gedaan, dan is dat werkelijk een goede vondst. Paradoxaal is het, maar dan het gedicht zelf nog meer dan de inhoud.

Paradoxaal is ook, al heet het niet zo, het gedicht dat Paul Poiret heet (blz. 5). Paul Poiret was de modemakende millionnair:

„Lief — om je bloemgelaat
en om je naakte ledematen
heb ik een bruidsgewaad
van zijen huivering gesponnen".

Dezelfde dichter heeft zijn hulde willen betogen aan Greta Garbo en deed dat op deze exspirerende wijze (blz. 7):

„Ze is een vrouw — en mannen
zwichten stom
aan harer oogen doem en onverbid'lijk
lijf —
telt zij het offer haar ongevraagd
gebracht?
Ze lacht — en wendt zich hulpeloozer
om."

Wilt u nog een proeve van Hagens talenten, dan zal dit u kunnen stichten. Het heet Katharsis, een Grieks woord dat reiniging betekent (blz. 7):

„Laat het nu zijn in mij zoo stil en koud
als onder de boomen van een
winterwoud —
waar om de kalme stammen en het
doode hout
staag en geduldig God op het
Universum kauwt."

Neen, het is werkelijk te hopen, dat de Stoep-redactie voortaan Hagens gedichten eruit laat — te meer daar katholieken en orthodox-protestanten zich aan enkele dingen zouden kunnen storen — en de kostbare plaats door groter talenten laat volschrijven. Dat zulke groteren er zijn, bewijst de verdere inhoud van het 4e Stoepnummer.

Luc. Tournier blijft dichten. Zijn gedichten zijn vaak niet direct bij eerste lezing te begrijpen, maar tonen toch dikwijls, dat hun maker wel de dichterlijke visie heeft. Van de in dit nummer voorkomende gedichten van Luc. Tournier is vooral „Eenzaamheid" zeer treffend (blz. 14).

Van Luc. Tournier is ditmaal ook een prozastuk opgenomen „Het blauwe licht" (blz. 11). De dichter verraadt zich ook in dit stuk. Met deze zin beschrijft de auteur een processie in Rome: „Wij vormden een feestelijke, verlangende, nieuwsgierige slang in een bochtige straat, voortslingerend op de sopraanfluit van het zonlicht en de basfluit van de schaduw." Het is evenwel een open vraag, of ieder lezer de portée van dit stuk zal kunnen vatten. Deze vraag werpt zich toch telkens op bij het lezen van Tourniers werk. Aan het einde van dit artikel komen wij daar nog even op terug.

De bijdragen in ongebonden stijl zijn altijd nog verreweg het best. Ditmaal zijn er de volgende (om mysterieuze redenen ontbreekt nog altijd een inhoudsopgave):

Speelduivel, door Hendrik de Wit.
Het blauwe licht, door Luc .Tournier.
De betere wereld, vervolgstuk van de roman van Simon Koster (9½ pagina),
Goud, wierook en myrrhe, spel geschreven door Wim van Nuland (alleen het voorspel is opgenomen),
De dood lacht, door Hendrik de Wit.
Immigrante, door „onleesbaar gekriebel", dat blijkens toelichting van G. Seppen staat (de lettervormen zijn veel mooier dan de onze, misschien door hun bizarre aanblik, maar waarom??),
Canillita Chiquito, door Rie van der Laan.

Hendrik de Wit schrijft in bijna elk nummer. Elders, zij het dan niet onder zijn volle naam, recenseert hij. Het wil ons voorkomen, dat zijn talenten meer in de laatste richting liggen. Zijn recensies zijn altijd de moeite van het lezen waard, ook als men op sommige punten met hem zou willen verschillen van opinie.

Wim van Nuland is een toneelstuk begonnen (blz. 26), hetgeen te betreuren is. In vorige nummers heeft deze auteur zich een meester getoond in het leveren van schetsen en zielkundige karakteristieken. „In Memoriam Fratris" (Stoep nr. 2, blz. 12) en nog veel meer „Francisco" (Stoep nr. 3, blz. 4) legden getuigenis af van talent. Het toneelstuk, dat hij nu geschreven heeft, is nog niet te beoordelen daar alleen het Voorspel is opgenomen, maar bedriegen de voortekenen niet, dan blijven Wim van Nulands grote talenten wachten op meer en steeds meer materiaal van de soort als in vorige Stoepnummers verscheen. En met dat materiaal kan hij ons nooit te veel werken.

Het stuk van Seppen, „Immigrante" (blz. 38), is van een biezonder karakter, maar behoort zeker tot de goede bijdragen. Alleen vraagt men zich af, waarom deze auteur al zijn pennevruchten aan bepaalde persoonlijkheden opdraagt. Het stuk „Immigrante" is opgedragen aan Prof. dr. J. Ph. Vogel, die in Leiden sanskriet en Indische archaeologie doceert (of doceerde?).

Deze schrijver is — het werd in de recensie van Stoep nr. 3 ook al gezegd — vaak fantastisch. Toen trok hij een vergelijking tussen den Finsen President Kallio en Minister Gerbrandy. Thans komt een nog meer gewaagde vergelijking aan bod, nl. tussen een hindoe-vrouw en Friesland. Deze vergelijking, ook al is zij misschien geslaagd, is toch zeker wel heel gezocht. Het stuk zelf is goed en rustig geschreven.

Tenslotte bevat dit nummer een korte schets van Rie van der Laan „Canillita Chiquito" (blz. 46). Het stuk munt meer uit door de fijngevoelde gedachte dan door talent om deze werkelijk mooie gedachte in taal uit te beelden.

De vraag blijft: waar zijn de Curaçaose dichters? De Surinamers? In vroegere nummers brachten die ook vaak iets. En dikwijls iets goeds.

* * *

„Kleine Curaçao Verzen".

Tezamen met De Stoep ontvangen de kopers — of althans de eerste 100 kopers — een gedichtenbundeltje „Kleine Curaçao Verzen" door Luc. Tournier. Het boekje is zeer bescheiden van uiterlijk, maar niet onaardig, al leest het lettertype niet zo erg prettig en al is het lastig, dat de pagina's niet genummerd zijn. Met de povere middelen, die op typographisch gebied op Curaçao beschikbaar zijn, heeft men er evenwel toch nog iets van gemaakt.

Enkele van deze gedichten zijn reeds vroeger in „De Stoep" gepubliceerd, zo o.a. „Jeremiade", dat in het eerste nummer van De Stoep stond.

Van deze dichtbundel heeft het Curaçaos gerucht zich meester gemaakt en dat is in de regel bewijs, dat het peil boven het middelmatige ligt. Want het Curaçaos gerucht is een naijverig gerucht, dat niet duldt, dat de zon in eens anders water schijnt. En dat in de tropen, waar zulk een zonneweelde heerst. Alleen de beste dingen worden op Curaçao door het gerucht zwart gemaakt of bespot, en tot oppervlakkigheid drijvende campagnes worden opgehemeld.

Luc. Tournier is een dichter. Dit is een feit, dat geen wederspraak gedoogt. Het komt evenwel — zo kan men opmaken uit zijn werk, dat omvangrijker is dan De Stoep of dit bundeltje zou doen denken — uit een school, die een zeer biezondere richting nastreefde. Albert Kuyle en andere dichters zijn uit deze school tot wasdom opgebloeid. Anderen, en daartoe behoort kennelijk Luc. Tournier, hebben hun talenten niet ten volle kunnen ontplooien. De omstandigheden zijn daaraan schuld. Dat een dichter als Luc. Tournier de moed heeft om in de hekelende maatschappij van ons praatzieke Curaçaotje, waarin hij een publieke functie bekleedt, voort te gaan, en verder te arbeiden aan de ontwikkeling zijner talenten, is een teken van mannelijkheid en moed — zeldzame deugden op Curaçao, behalve bij de Curaçaose jongens, die ridderlijk pal staan, wanneer hun moeder of zusje beledigd wordt.

Luc. Tourniers gedichten zijn moeilijk te lezen. Den dommen ligt het al wat zij niet terstond begrijpen voor dwaas uit te maken. Vandaar dat zovelen gereed staan af te geven op Luc. Tourniers werk. Bij het doorlezen van deze bundel stuit men inderdaad telkens op onbegrijpelijkheden, op volkomen duistere gedichten. Wat een domheid, te menen, dat iets dwaas is, als men het zelf niet begrijpt. Alsof het eigen intellect het alomvattend wereldbrein ware. Het is verre van ons de bundel „Kleine Curaçao Verzen" een hoogtepunt in de dichtkunst te noemen. Zeggen wij eerlijk ons oordeel, dan menen wij dat de dichter beter zijn werk nog enige tijd in portefeuille gehouden hadde. Dr. Boutens, misschien de grootste Nederlandse dichter onzes tijds, heeft eens verklaard, dat — behoudens omstandigheden die anders noopten — al zijn gedichten eerst 15 jaar nadat hij met het dichten was aangevangen, werden gepubliceerd. Dat is heel lang. Maar — ligt de beste wijn niet lang alvorens hij in de glazen flonkelt?

Als men het kleine gedichtje

Auto's en olietanken;
electro-vogels zwenken;
brood en rente

voor de eerste maal leest, vraagt men zich af, of dit een gedicht is. Maar is dit kleine gedichtje niet een uitbeelding van het toppunt van materialisme, dat in enkele kringen op Curaçao zo welig en uitbundig hoogtij viert? Is het geen hekel, geen striem, geen zweepslag, die raak is?

Het gedicht „Mettenluien op Willemstad" (zucht: waren we maar zover!) verraadt ook weer dezelfde diepe conceptie, welker uitwerking nog niet voltooid is. Men kan bijv. de tweede strophe van dit gedicht ook als eerste nemen, dan loopt dit gedicht even goed. „Icoon achter de voorruit", „Liaison" en andere gedichten — steeds weer blijkt de aanwezigheid van conceptie, maar ontbreekt de voldragen uitwerking, die juist bij de groot geworden dichters uit de school van Tournier zo frappeert. Wat een „klare vrouw" is in het gedicht Victoriastijl is onduidelijk, wat de bedoeling is van de vreemde zetting van „O Kind", is een raadsel. Zo is er meer. Maar het zou de grootste domheid zijn met het Curacaos gerucht mede te loeien in de hoonlach over eens anders geesteswerk. Want zij die het hardste loeien, praesteren steeds het minst.

Het geloof van de Koningin.

Hare Majesteit temidden van de door Nazie-bommen vernielde Nederlandse Protestantse kerk te Londen. Naast Haar ziet men Z.K.H. Prins Bernhard achter Hare Majesteit Z.E. Minister Gerbrandy.

Nederland

KAPT. SPOOR OVER DE IMPERIALE GEDACHTE.

„De imperiale gedachte was zoek geraakt in Nederland" — aldus schreef de kapitein van de Indische generale staf, S. H. Spoor in „Het Nederlandsch Maandblad". „Men dacht en oordeelde hoofdzakelijk continentaal. Een typisch voorbeeld hiervan treft men aan in de proclamatie van generaal Winkelman op de ons allen nog steeds ontroerende dag van de capitulatie in Nederland. Geen woord treft men aan in dit stuk over het feit, dat in het Verre Oosten nog altijd een Nederlands gebied bestaat, 60 maal groter dan Nederland, met een bevolking van 65 millioen zielen en een leger en vloot, die paraat zijn en gereed staan de strijd voort te zetten om de Nederlandse vlag tot het uiterste te verdedigen!"

Mutatis mutandis zou hetzelfde van West Indië gezegd kunnen worden. Inderdaad was er vóór de oorlog, en met name voor het bezoek van Minister Welter aan West-Indië weinig aandacht voor de Groot-Nederlandse gedachte.

Zolang het in het oude land naar wens ging, zolang men nog geloofde in de onaantastbaarheid van Nederlands neutraliteit, zolang er gelegenheid was om de ontwapening aan te prijzen als het hoogste ideaal, zolang bestond er ginds in de gedachten ook van het merendeel der leidende kringen geen ander Nederland dan het gebied tussen de Dollard en de Schelde.

De aanwezigheid van Oost- en **West-Indische** studenten aan de universiteiten en hogescholen trok nauwelijks de aandacht. De term „Groot-Nederland", die nochtans in sommige redevoeringen en kranten-artikelen voorkwam, had voor de meesten generlei wezenlijke betekenis.

Men zal in de toekomst meer aan Groot-Nederland denken. Doch het begrip zelf kan alleen waarde krijgen, wanneer zij, die over ons regeren, er dagelijks mee in aanraking komen.

Zo zien wij ook het denkbeeld van een adviserende raad bij de Nederlandse regering te Londen, een college, waarin Oost- en West-Indië vertegenwoordigd zijn, en dat dagelijks met de regering samenwerkt. Groot-Nederland in a nutshell. Het kan de kern worden van een stevige groei in de toekomst.

GROTE NEDERLANDERS.

Democratie op haar best.

„Knickerbocker" wijdt er een artikel aan, dat in de vrije gedeelten van Nederland de krachtige figuren zo naar voren komen.

„Zoals — aldus schrijft „Knickerbocker" —, Groot Britannië zijn Churchill in en uit de dringende nood der tijden heeft gevonden en gekregen, zo zijn nu ook in de Nederlandse wereld buiten Nederland mannen naar de voorgrond getreden, die als geroepenen zijn. Nederland-in-Londen heeft zijn **Gerbrandy** en zijn **Fürstner** ontdekt, Nederlands-Oost-Indië heeft aan de gehele wereld getoond van welk gehalte mannen als **jhr. van Starckenborgh** en **dr. Van Mook** zijn. Ongetwijfeld waren deze vier reeds sedert geruime tijd mannen van erkende bekwaamheid en stonden zij, ook vóór de overweldiging des vaderlands, reeds op een plaats ver boven het gemiddelde: maar nu staan zij dan toch pas op de plaats, waarop zij recht hebben: in het licht van de schijnwerpers der wereld. Nederland is wel bevoorrecht, dat het zulke eersteragsfiguren bezit om het in de strijd om de herovering der vrijheid aan te voeren. Nederland heeft wel reden tot dankbaarheid, dat zulke mannen — onder leiding van onze nooit genoeg te prijzen en te bewonderen Koningin — de gelegenheid kregen, de plaatsen in te nemen, waarop hun verstand en karakter hun recht geven."

Inderdaad, deze grote Nederlanders komen nu eerst goed tot hun recht. Oost-Indië hàd zijn grote figuren, doch die werden niet naar voren gehaald, omdat Indië „slechts" Indië was. Hier zien wij hetzelfde, en het doet zelfs pijnlijk aan, dat de naam van West-Indië, laat nog staan het noemen van enkele namen hier, verzwegen wordt, terwijl voor de oorlogsvoering Curaçao op velerlei gebieden, die ter wille van de goede zaak, niet met naam en toenaam in de courant mogen, **wereldbetekenis** heeft.

En waarom zou men de naam van onzen Gouverneur Wouters niet noemen? Iedereen op Curaçao gaat uit, behalve de Gouverneur, die verlof noch vacantie gekend heeft zoals zijn ambtenaren en het personeel van andere bedrijven in zo ruime mate blijven genieten. Met opoffering van deze en zovele andere kleine genoegens, die het leven van een mens veraangenamen, blijft Gouverneur Wouters op zijn verantwoordelijke post, werkend niet alleen aan de defensie van ons Gebiedsdeel, maar ook aan de sociale, economische en politieke opheffing van ons volk. Wij menen in bovenstaand artikel wel aanleiding te mogen zoeken de persoon van den Gouverneur ook eens naar voren te schuiven.

NEDERLAND VS. DUITSLAND.

Aan de relaties tussen Nederland en Duitsland wijdt „Knickerbocker" een lang en goed artikel. Het wijst erop, dat geographisch ons land in vele opzichten met Duitsland verbonden is, doch dat Nederland in zijn zoveel hogere levensstandaard en rijkdom [dus door zijn imperiaal verband — Red. Amigoe] altijd een natuurlijke verdediging had tegen Duitse penetratie. Ons verarmde moederland zal deze natuurlijke verdediging na de oorlog niet meer hebben. Welke garanties zullen moeten worden gegeven, vraagt het blad.

Wij menen, dat hier een taak ligt voor de drie overzeese gebiedsdelen. Een verantwoordelijke taak. Voor 10 Mei 1940 was de doorsnee-Nederlander al veel te veel op Duitsland ingesteld, afgezien van economische banden, die voortvloeiden uit de natuurlijke ligging. Het groot staatsverband had voor den doorsnee-Nederlander louter theorethische waarde. Dàt zal moeten veranderen.

EERSTE AMERIKAANSE HEILIGE WAS DOMINICANES.

Morgen feestdag van ons Vicariaat.

Wat tegenwoordig te veel verzuimd wordt, was de deugd, waarin de heilige Rosa uitmuntte: het gebed voor de missionarissen, voor de priesters. Zó werd de jeugdige Rosa een heilige in Gods hemel.

Deze heilige Rosa is de patrones van het Apostolaat Vicariaat Curaçao. Haar feestdag wordt morgen door alle katholieken van de zes Curaçaose eilanden gevierd.

Rosa werd geboren in 1586 in Peru, legde reeds op vijfjarige leeftijd de gelofte van zuiverheid af, zeer ten ongenoege van haar familie. Zij kon evenmin in het klooster treden, werd daarom lid van de Derde Orde van St. Dominicus en leefde streng en heilig. Als beloning voor wat zij te verduren had, genoot zij een innige omgang met Jesus, de heilige Moedergods, de heilige Catharina van Siëna en andere groten uit Gods koninkrijk. Toen zij stierf in 1617, begreep men, dat hier een heilige was heengegaan. Reeds spoedig, in 1688 al, werd Rosa door Paus Clemens IX zalig verklaard, terwijl Paus Clemens X zijn pontificaat mocht sieren door Sint Rosa bij te schrijven in het Album der Heiligen. St. Rosa was de eerste gecanoniseerde heilige van Amerika.

Heilige Rosa van Lima, patrones van ons Vicariaat, bid voor ons en onze priesters.

Kerkberichten

Week van Zo. 31 Aug. t m 6 Sept.
In de ritus der Dominicanen:
Zondag: Elfde Zondag na het Octaaf van de H. Drievuldigheid.
Vr.: Eerste Vrijdag der maand, toegewijd aan het H. Hart.

KATHEDRALE ST. ANNA-KERK, Otrabanda.
Pastoor: M.J. v.d. Elsen O.P., tel. 1507

Zondag:

4.45 H.Mis
6.— Uitreiking H. Communie.
7.— Kindermis.
8.30 Plechtige H. Mis, waarna Te Deum bij gelegenheid van de verjaardag van Hare Majesteit de Koningin
19.— Lof voor de vrede.

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis.
19.— Rozenhoedje
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis ter ere van het H. Hart.
Vr.: 19.— Lof.
Biechten: 's morg. na mis. 's av. na Rozenhoedje, op verzoek en Zaterdag.

H. ROZENKRANSKERK, Pietermaai
Pastoor: C. v.d. Looy, O.P. tel. 2170, spreekuren: 8 uur en 19.45 uur.

Zondag:

4.30 en 6.— H. Mis
7.30 H. Mis (speciaal voor kinderen)
8.30 Hoogmis (P) en na afloop Te Deum
19.— Lof.

Weekdagen:

5.30 H. Mis (beh. Za.)
6.— en 6.30 H. Mis
19.— Rozenhoedje.
Di.: 7.— Congregatie voor de meisjes
Wo.: 19.30 Congregatie jongens.
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis ter ere van het H. Hart.
Biechten: na Rozenhoedje. Zaterdag na 16 uur.

H. FAMILIE-KERK, San Mateo.
Pastoor: Th. Exler, O.P., tel. 2413.

Zondag:

4.45 en 6.30 H. Mis (P)
6.— Uitreiking H. Communie
7.45 H. Mis voor kinderen
9.— Hoogmis (P) en na afloop Te Deum
19.— Lof voor de vrede.

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis
19.— Rozenhoedje
Wo.: 19.— Vergadering der leden van de Sint Tharcisius-vereniging.
Do.: 7.— Congregatie voor de meisjes
Do.: De gehele dag biechthoren
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis ter ere van het H. Hart.
Biechten: na Rozenhoedje. Zaterdag de gehele dag.

KERK O.L.V. VAN DE BERG CARMEL, Groot Kwartier.
Pastoor P. Elie O.P., tel. 8, dan vragen naar Pastorie Groot Kwartier., spreekuur: 8 — 10 uur. Zon-, feest- en weekdagen.

Zondag:

5.— H. Mis (P)
7.— H. Mis voor kinderen
8.15 Hoogmis (N. en Eng) en na afloop Te Deum
19.— Lof.
Weekdagen: 6.30 H. Mis.
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis ter ere van het H. Hart.
Biechten: elke dag na H. Mis en Zaterdagmiddag.

KERK VAN HET H. HART, Janwhe
Pastoor A. C. de Valk O.P., geen telef. spreekuur: 7 — 9 uur.

Zondag:

5.— H. Mis
8.30 Hoogmis (P)
18.— Lof.
Weekdagen: 6.30 H. Mis.
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis ter ere van het H. Hart.
Za. 7.— Kindermis.
Biechten: elke dag na H. Mis. **Za.** van 16 tot 18 uur.

H. THERESIA-KERK, Wishi.
Pastoor S. Hagemans O.P., geen telef., spreekuur: 7 — 8.15 beh. Zondag.

Zondag:

5.— H. Mis (P); 8.— Hoogmis (P); 18.30 Lof.
Weekd.: 6.30 H. Mis (behalve Zat.). Op Zat. 7 uur H. Mis voor kind.
Biechten: 's morgens na H. Mis tot 8 uur; Zat. van 16 — 19 uur.

KAPEL ST. MARTINUS-GEST.
Zo.: 7.— H. Mis 16.— Lof.
Weekd. 6.— H. Mis.
Di.: 16.— Lof.

P of N achter een functie wil zeggen: dat preek of gebeden in de Papiamentse resp. Nederlandse taal gehouden worden.

Geheime Nazie-instructies voor Duitse troepen in de bezette landen.

Hans Habe, een bekende Europese journalist, die verschillende maanden gevangen heeft gezeten in het kamp te Dieuze, wist kort voor zijn ontsnapping de hand te leggen op een geheim document van de Gestapo, waaruit blijkt op welke meedogenloze wijze de Duitse belangen in de bezette landen worden gehandhaafd, met volkomen veronachtzaming van de nationale belangen van het bezette land.

Dit document werd eerst gepubliceerd in „The American Mercury", waaraan wij een en ander ontlenen:

„Order betreffende het gedrag van Duitse troepen in de landen, die bezet zijn of bezet zullen worden."

Het Oppercommando van het Duitse leger beseft, dat dezelfde methoden niet kunnen worden toegepast in al de landen, die bezet zijn door de Duitse troepen. Het Oppercommando verwacht, dat de officieren van het Duitse leger evenals hun eenheden zich zullen aanpassen aan de strategische, politieke, culturele, ethnologische en raciale toestanden, welke heersen in elk land. In het biezonder moeten de bezettingstroepen volkomen gehoorzaamheid tonen aan de orders, alsmede een stricte discipline.

De landen, die bezet zijn of zullen worden bezet, worden verdeeld in drie categorieën. De voorgeschreven gedragsregels moeten angstvallig worden nagekomen. Geregelde rapporten over het succes van de toepassing daarvan moeten worden ingezonden (vragenlijsten zijn ingesloten) aan de divisiecommando's of het oppercommando.

Groep A:

Groep A omvat al die landen, die de weerstand voortzetten na de militaire bezetting door Duitse leger-eenheden. In het biezonder moeten alle maatregelen worden genomen om het schieten vanuit verdekte plaatsen, soms valselijk genoemd „guerilla-oorlog", uit te roeien. Zodra een dergelijke aanslag is gedaan op een of meer leden van het Duitse leger, moet de beteugeling daarvan een voorbeeld scheppen.

Gevallen van scherpschieten op Duitse soldaten, partij-leden, Duitse burgers of buitenlandse burgers van Duitse afkomst moeten worden gerapporteerd aan het Divisie- of Oppercommando.

Voorlopig zullen slechts Polen, het Boheemse protectoraat (met uitzondering van Sudetenland) en Lotharingen worden geclassificeerd als behorende tot Groep A. Doch de maatregelen, waarin wordt voorzien voor Groep A, moeten worden toegepast in andere landen, die in de toekomst gewapende weerstand bieden of het leven van Duitse soldaten in gevaar brengen of de ontwikkeling van de Duitse economie door handelingen van sabotage.

De Gouverneurs van Nederland en Noorwegen hebben instructies ontvangen om bepaalde steden te classificeren als behorende tot Groep A of B en de respectievelijke autoriteiten op de hoogte te houden.

1) In al de landen, behorende tot Groep A, zullen Stormtroepen, Elite-Garde en Gestapo-eenheden worden gestationneerd, behalve de geregelde legereenheden. Indien vereist, kunnen B.D.M. en Toth-eenheden hieraan worden toegevoegd. De politie-machten worden overgenomen door de Elite-Garde, welke het recht heeft om versterkingen van Stormtroepen te vragen.

2) Al de mannelijke inwoners moeten worden geregistreerd binnen 4 weken. Elke man mag worden geregistreerd voor arbeids-diensten op elke tijd en zonder voorafgaande kennisgeving. Zij, die zich goed gedragen, zullen worden verwezen naar de steden, waar zij wonen. In andere gevallen, pas Order 1, 2 of 3 toe. De overdracht van mannelijke arbeidskracht is toegestaan tot de omvang van 25% der bevolking. De tewerkstelling van Duitse arbeidskrachten is aan te raden in de plaatselijke oorlogsindustrie.

De vrouwelijke bevolking tussen 18 en 35 jaar oud moet worden geregistreerd binnen zes weken, als een voorbereidings-maatregel.

3) De arbeidslonen moeten worden vastgesteld volgens plan AD 178325/12 doch moeten nooit hoger zijn dan 55% van de overeenkomstige lonen van Duitse arbeiders.

4) De Joodse bevolking moet worden geregistreerd binnen 8 weken. Joden moeten worden gescheiden van Arische inwoners. In steden moeten Joden worden ondergebracht in speciaal daartoe aangewezen straten; in plattelandssteken moeten zij worden gezonden naar concentratie-kampen.

Gebouwen, die niet worden gebruikt door de inlandse bevolking of de bezettingstroepen, moeten voor dat doel worden gebruikt. In de kampen moeten Joden gescheiden blijven van niet-Joden; de kampen zelf moeten zo ver mogelijk van elkander staan. Het opeisen van Joodse apartementen kan geschieden zonder voorafgaande waarschuwing, doch moet worden goedgekeurd door de plaatselijke commandanten. In geen geval moet een kamer worden bewoond door minder dan 3 Joden. Joden mogen niet worden toegestaan hun verblijfplaatsen te verlaten na zonsondergang (het juiste uur zal variëren naar gelang der jaargetijden. Attentie! Pas op signalen voor vijandelijke vliegers).

5) Alle winkels voor manufacturen en voedsel moeten worden opgevorderd volgens de ingesloten lijst, voorzover zij niet behoren tot zaken, welke zijn gemachtigd door de plaatselijke commandanten. De opgevorderde artikelen moeten tegen reçu worden afgeleverd bij het meest nabijzijnde buitdepot. Het gebruik daarvan binnen het district, waar zij zijn verzameld, moet ernstig worden gestraft.

6) Leden van het Duitse leger zullen worden ingekwartierd zonder inachtneming van de mogelijke klachten van de oorspronkelijke bewoners. Doch geen opvordering van woningen is toegestaan zonder de goedkeuring van plaatselijke commandanten. Inkwartieren bij Joden is verboden. In geval van nood moeten de Joodse bewoners worden uitgezet.

7) De toepassing van dringende disciplinaire maatregelen, vooral in geval van schieten uit verdekte plaatsen, komt neer op plaatselijke, regiments- of wacht-bataljon commandanten. In elk geval moet een rapport, getekend door den verantwoordelijken commandant en twee officieren, worden gezonden naar het Hoofdkwartier.

Groep B.

Groep B omvat die landen, die hun grenzen verdedigden door gewapende macht, doch bezweken in een ridderlijke strijd. Het Hoofdkwartier herinnert de officieren van het bezettingsleger eraan, dat Adolf Hitlers Duitsland geen reden heeft om wraak te nemen voor de roemloze Franse bezetting van het Ruhrgebied. Integendeel, het eerlijke karakter van het Duitse volk moet duidelijk worden getoond aan den overwonnen vijand. Alle opstootjes moeten worden vermeden. Indien dit onmogelijk blijkt, kunnen landen of afzonderlijke steden worden ondergebracht onder Groep A.

Tot verdere mededeling, moeten Frankrijk, Roemenië, Denemarken en, met uitzondering van enkele steden, België Nederland en Noorwegen worden geclassificeerd onder groep B.

Voor deze groep zullen de volgende maatregelen gelden:

1) De politiemachten zullen blijven bij de nationale politie, welke zal samenwerken met Duitse officieren, die speciaal voor dat doel worden aangewezen. De hoogste politieposten (van majoor naar boven) moeten worden bezet door leden van het Duitse leger, elite-wachten of Gestapo-agenten.

De andere inlandse politie-officieren zetten hun diensten voort, doch zullen onderworpen zijn aan de Duitse officieren van gelijke rang en zullen slechts orders kunnen geven aan hun eigen landgenoten. Er moet echter voor worden gezorgd, dat orders aan de inlandse politie slechts worden gegeven door Duitse officieren van hogere rang. Duitse politie-agenten moeten de militaire eerbewijzen tonen (salueren, wapens presenteren enz.) aan inlandse officieren, doch nooit orders van hen ontvangen.

2) Leden van het Duitse leger, partij-formaties en geheime politie worden verzocht de grootste beleefdheid te tonen voor de bevolking van de landen, die behoren tot Groep B. Elke Duitse soldaat is verantwoordelijk voor de reputatie van het Duitse leger. Bevelvoerende officieren worden verzocht hun ondergeschikten de noodzaak van een biezonder fatsoenlijk gedrag in te prenten ten opzichte van vrouwen en kinderen. Elke willekeurige actie moet worden gestraft.

3) Leden van het Duitse leger en partij-formaties worden verboden voedsel-artikelen of andere essentiële artikelen te kopen volgens de ingesloten lijst. De plaatselijke commandanten mogen enkele uitzonderingen toestaan. Men moet er voor zorgen, dat Duitse koopwaar verkocht wordt en af en toe wordt verdeeld als geschenken van de bezettings-autoriteiten.

4) De vereisten van de Duitse arbeidsmarkt moeten worden bevredigd tegen elke prijs, doch arbeiders moeten worden tewerk gesteld binnen een afstand van niet meer dan 120 mijl van hun gewone woonplaats. Als arbeiders worden overgebracht naar Duitsland, moet men de toestemming daarvoor hebben van de plaatselijke autoriteiten. De betrokken personen moeten 48 uur van tevoren in kennis worden gesteld. De lonen mogen niet meer dan 60% bedragen van de overeenkomstige Duitse lonen. Niet meer dan 15% van de mannelijke arbeidskrachten en 5% van de vrouwelijke werkkrachten in elk district mogen naar Duitsland worden gezonden.

5) De bevoorrading van het Duitse leger moet worden verzekerd door het leger zelf. Het commissariaat is ervoor aansprakelijk. Doch de bevoorrading van Stormtroepen, Elite-Wachten en Geheime Politie moet worden voorzien door het desbetreffende land.

6) Opeisen en sluiten van winkels moet niet geschieden zonder de goedkeuring van de plaatselijke autoriteiten. Joodse winkels moeten ogenblikkelijk worden gesloten.

7) Een telling van de Joodse bevolking moet binnen 8 weken geschieden. Omtrent de vestiging van concentratiekampen zal op een latere datum worden beslist. Het verbod van kopen, circulatie enz., moet worden toegepast volgens order WH13975/AB.

8) Duitse soldaten, die omgaan met plaatselijke inwoners, moeten de oorlogsdoeleinden van het Duitse Rijk of de bedoelingen van den Führer noemen. De soldaat moet het zijn plicht achten de inlandse bevolking in te lichten. Verschrikkingsverhalen en leugenberichten moeten worden tegengegaan eerst door educatie en later door disciplinaire maatregelen. Het is wenselijk, dat de Duitse soldaten bekend worden met het familieleven van de bezette gebieden.

8) Handelingen van sabotage en pogingen om te rebelleren, moeten in hun kiem worden gesmoord door maatregelen, waarvoor Groep A voorziet. Rapporteert zulke gevallen altijd aan het Oppercommando!

Groep C.

Deze groep omvat de landen, die niet bezet zijn door het Duitse leger, doch liggen binnen de straal van zijn operaties. De contrôle van de regeringsinstellingen van deze niet-bezette landen wordt genoemd door de strategische vereisten van het Duitse leger. Er wordt de nadruk op gelegd, dat de militaire, politieke en geographische contrôle van deze landen uitsluitend wordt vastgesteld door de technische of economische behoeften van het Reich en dat op het ogenblik een militaire bezetting niet gewenst is.

Instructies aan leden van de geheime politie worden elders gegeven. Als volgt zijn de instructies voor het Duitse leger:

1) Het dragen van Duitse uniformen in de landen, die behoren tot Groep C, moet worden vermeden. Gedetailleerde instructies moeten worden verkregen van het Divisie-commando. Doch het dragen van het insigne der nazi-partij wordt aanbevolen.

2) Duitse partij- of leger-autoriteiten moeten ervoor zorgen, dat geen Duitse burgers in de betreffende landen zakelijke overeenkomsten sluiten zonder het Hoofdkwartier daar mededeling van te doen.

3) De vereisten van de Duitse oorlogvoering maken het nodig om de politie, postverbindingen en spoorwegen van de landen, behorende tot Groep C, te controleren. De officieren, wie dit werk is toevertrouwd moeten alle wrijving met de nationale autoriteiten vermijden, doch moeten zonder uitzondering elke storing of elk ongemak rapporteren en het wegwerken daarvan vragen.

4) De ondergeschikte officieren worden verzocht niet slechts in hun conversatie met de inlandse bevolking de benodigdheden van de Duitse oorlogvoering te noemen en de welbekende oorlogsdoeleinden van den Führer, doch ook bij de bevolking het feit in te prenten, dat het Duitse leger gereed is het land te beschermen tegen elke buitenlandse interventie.

5) Indien Duitse arbeiders worden tewerk gesteld in de industrieën in een land, dat tot Groep C behoort, moet ervoor worden gezorgd, dat een gelijk aantal arbeiders van dat land naar Duitsland gaan. De tewerkstelling van Duitse arbeiders moet worden aangemoedigd in de oorlogsindustrieën. Indien zulke arbeiders worden geweigerd, moet het Hoofdkwartier ervan de hoogte worden gebracht (blanco formulieren voor rapporten zijn ingesloten).

Ons Hoekje.

Dit zullen de Dames lezen.

HET VERWAARLOZEN VAN DE VASTE, TRADITIONELE OMGANGSVORMEN EN LEVENSSIER IS EEN TEKEN VAN DEGENERATIE VAN EEN VOLK.

Er zijn bij het afleggen en ontvangen van bezoeken verschillende regels in acht te nemen, die door sommige mensen wel eens vergeten worden. Daarom is het wel nuttig, dat wij af en toe nog eens nagaan **wat wij te doen en wat we te laten hebben bij het ontvangen en afleggen van visites.** Officiële bezoeken behoren eerst aangevraagd te worden, daarbij kan men dan ook de tijd voor het bezoek bepalen.

Bij bloedverwanten, vrienden of zeer goede bekenden mogen bezoeken worden gebracht zonder dat men dit van te voren heeft afgesproken. Krijgt men bezoek, dan is het ook slechts voor enige minuten, dan is het niet beleefd het in de gang of bij de deur af te maken; men moet den bezoeker of bezoekster altijd uitnodigen een ogenblik binnen te gaan. Bij het binnenleiden in de ontvangkamer laat men het bezoek vóór gaan. Wordt een jong meisje ontvangen door de vrouw des huizes dan behoort zij de laatstgenoemde altijd voor te gaan. Bij het ontvangen van dames-bezoek gaat de gastvrouw het laatst, bij het ontvangen van herenbezoek het eerst zitten.

Het is een plicht van hen, die bezoek ontvangen, om later bij komende bezoekers, in geval zij elkaar onbekend zijn, voor te stellen.

Over het algemeen wordt de binnenkomende persoon voorgesteld aan de reeds aanwezigen.

Een uitzondering hierop is echter het geval, wanneer de binnenkomende wegens hogere rang, leeftijd e.d. biezondere onderscheiding verdient. In dit geval worden de aanwezigen aan den binnentredende voorgesteld.

Jongelui worden altijd voorgesteld aan ouderen en nooit omgekeerd. Bij de uitnodiging om te gaan zitten moeten jongere mensen of de reeds aanwezigen behoorlijk wachten tot de ouderen of de laatst binnenkomenden hebben plaats genomen. Neemt een jongere dame afscheid van een oudere dan is het gebruikelijk dat de oudere dame bij afscheidsgroet een gebaar van de geeft voor haar ouders of familieleden. Bij het afscheid nemen behoort men naast de groet een dankbetuiging te voegen voor de vriendelijke ontvangst.

Men behoort de gasten uitgeleide te doen en de deur voor hen te openen. Bij het binnenkomen van nieuwe bezoekers behoren de reeds aanwezige gasten op te staan. Is men genoodzaakt zich uit een of ander gezelschap waarin men genodigd was, vroeger weg te gaan dan de anderen, dan maakt men daarvoor een verontschuldiging bij den gastheer of gastvrouw, en ook tegenover de nog blijvende medegasten.

De nog blijvende gasten behoren niet bij degenen die vertrekken aan te dringen om langer te blijven. Zij zouden daardoor de laatsten allicht in verlegenheid kunnen brengen. Is men genoodzaakt wegens biezondere omstandigheden zich spoedig te verwijderen, dan neemt men alleen afscheid van de gastvrouw en richt tot haar het verzoek haar echtgenoot te groeten en verontschuldigingen aan te bieden evenals aan verdere familieleden en gasten.

Na een ontvangen uitnodiging om deel te nemen aan een of ander feestje, partijtje enz. behoort men bij de familie van wie men de uitnodiging ontvangen had, een bezoek te brengen, het zij men aan het feest deelgenomen heeft of niet. Deze bezoeken worden gewoonlijk gebracht een of twee weken na het feestje. Ten slotte moet men bij het afleggen van bezoeken er voor zorgen altijd zorgvuldig gekleed in tot in de puntjes verzorgd te zijn.

De gastvrouw op haar beurt behoort ervoor te zorgen dat de kamer waarin zij haar gasten ontvangt gezellig en tevens gemakkelijk is ingericht, dus geen onnodige spullen en snuisterijen overal in het rond zetten, waardoor de gasten zich niet vrij bewegen kunnen, geen snoer van een of ander lampje dwars over de vloer van de kamer, waardoor de een of andere ongelukkige gast misschien brokken maakt en soms de stemming van gastvrouw en gasten grondig bedorven kan worden. Verder moet de gastvrouw zich beijveren den gasten een aangename indruk van gastvrijheid, voorkomendheid en beschaving te geven.

Goed ontvangen is dikwijls een kunst voor vele dames, vooral omdat zij er ook op dienen te letten de gasten op een gezellige wijze aan de praat te houden en er zorg voor moeten dragen, dat de gesprekken niet staken. Niets is zo pijnlijk dan dat er gedurende enige tijd geen enkel gesprek gevoerd wordt. Meestal krijgen de gasten daardoor het onbehagelijk gevoel van in ongezellige omgeving te zijn.

De gastheer en gastvrow zelf dienen met aandacht de gesprekken te volgen en zo nodig te leiden, echter weer zodanig dat zij ook niet steeds de hoofdpersoon vormen. Wanneer u uw gasten op aangename wijze weet bezig te houden zullen uw ontvanguurtjes zowel voor uw gasten als voor uzelf prettige uurtjes zijn.

HAARVERZORGING.

Als u zich terneergeslagen, moedeloos en geestelijk vermoeid gevoelt, dan heeft dit ook dikwijls op het lichaam, op uw uiterlijk, zelfs op uw haar invloed. Uw haar wordt glansloos, uw nagels breken af, uw handen voelen ruw aan. De beide laatste euvels kunnen verholpen worden door ze tweemaal per week een warm oliebadje te geven voor u slapen gaat, en uw handen dan in oude handschoenen te hullen.

En wat het haar betreft: de meesten onder ons hebben geheel vergeten, dat voor het doorsnee-haar een geregelde grondige borstelbehandeling, zoals onze grootmoeders die toepasten, het beste is. Het leven is te gemakkelijk voor ons geworden, nu we korte lokken hebben en een permanent, doch er zijn specialisten op dit gebied, die in hun kapsalons blijven vasthouden aan het geregeld gebruik van de borstel.

Daar worden de lokken der klanten geborsteld en nogmaals geborsteld, maar niet in neerwaartse richting! Het haar wordt naar boven geborsteld, zodat tenslotte de gehele haardos gevuld schijnt te zijn met electriciteit en het haar iets sprankelends krijgt. Bovendien: hoe meer men het borstelt, hoe makkelijker er mee is om te gaan; de golven laten zich makkelijker en dieper leggen en krullen verschijnen op de meest onverwachte plaatsen; of er wordt toch ten minste in het haar en zekere „slag" merkbaar.

Heeft men erg droog haar, dan kan het geen kwaad, het borstelen even te onderbreken, verschillende scheidingen in het haar te maken en een weinig brillantine op deze plaatsen in de hoofdhuid te wrijven. Is het haar vettig, dan wordt de brillantine vervangen door een mengsel van eau de cologne en azijn in de verhouding 6 op 1.

Hierna zet men het borstelen voort.

HET AMIGOE-RECEPT VAN DE WEEK.

Kerry-schotel.

400gr. resten rundvlees, 400 gr. gare rijst, 2 dl. verdund bruin van jus of bouillon van blokjes, 40 gr. vet of boter, 1 kleine ui, 1 afgestreken lepel kerry. De gesnipperde ui fruiten in vet of boter met de kerry. Het fijngesneden vlees met het vocht toevoegen en ± drie kwartier laten stoven. De gaargekookte rijst met het vlees vermengen de massa op smaak afmaken met wat zout, peper en nooit, daarna overdoen in een vuurvast schotel, belegen. Bestrooien met paneermeel, belegen met kluitjes boter of jusvet en 15 min tijd in de oven zetten.